A.M.N. MÚZEUM HÍRLAPOSZTÁLYA

16 fillér

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház) Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
XX. évf. 45. sz. 1943 február 25 csütörtök

Előfizetési ár: havonta 3.80 P, negyedévre 11.— pengő. — Egyes szám ára: hétköznap 16 fillér, vasárnap 30 fillér.

Rendelet a harangok igénybevételéről

Kállay miniszterelnök hadseregünk harcairól és a háború kettős céljáról

Budapest, február 24. Kállay Miklós miniszterelnök, a Baross Szövetség szerda délutáni közgyűlésén a Vigadóban beszédet mondott. Azzal kezdte beszédét, hogy hosszabb idő óta nem szólalt fel a nyilvánosság előtt.

— Ez alatt az idő alatt nehéz hetek és hónapok multak el felettünk. Az orosz fronton küzdő hadseregünk erős megpróbáltatásokon ment keresztül.

— Hadseregünk e súlyos harcokban emberben és fegyverben veszteséget szenvedett, **de erkölcsben, hitben és a magyar vitézségben töretlenül ma már túl van aharcok súlyosságán és felkészült arra, hogy erőit összeszedve mindig ott legyen, hol küzdenie kell az egyedüli, az egyetemes, a mindig előtérben maradó célért, a magyar érdekért. A magyar célok vitték katonáinkat a messzi orosz hómezőkre, a magyar célok teszik számunkra kötelezővé idehaza, hogy az eddiginél is nagyobb erővel fejlesszük és fegyverezzük fel hadseregünket.**

A miniszterelnök mély meghatottsággal és tisztelettel emlékezett meg az elesett magyar hősökről és a közgyűlés közönsége helyéről felállva hallgatta meg.

— Ennek a háborúnak — folytatta a miniszterelnök — ránk nézve pregnánásan kife jezett kettős célja van: **megmenteni a bolsevizmustól a világot, a nemzetet és vele együtt a kultúrának és kereszténységnek, a civilizációnak az emberiségnek azt a keletre előretolt őrhelyét is, amelyen állunk. Mert ha áttöri ezt a bástyát a keleti rém, akkor nincs megállás, nincs feltámadás.**

— Ennek a most folyó háborúnak elvesztése nemcsak a nem zetnek, de egy egész világnak eltünését jelentené. Nekünk ebben a harcban magyarságunkat kell megvédenünk és ennek a feladatnak nem tettünk eleget addig, amíg el nem hárítottuk a bolsevista veszélyt. A két cél, a világprobléma és benne imádott magyar hazánk problémája, itt találkozik tehát egy közös feladatban és elhatározásban.

HITLER UJABB KIÁLTVÁNYA

„Végrehajtjuk Európa lelki és anyagi értékeinek olyan mozgósítását, aminőt szárazföldünk többezeréves története még sohasem élt át"

Fordulóponthoz érkezett a szovjet offenziva — állapitják meg berlini körökben — Összeomlott a szovjet átkaroló támadása a Donec és Dnyeper között, megsemmisült a negyedik szovjet gárdahadtest

A keleti harcvonalon immár három hónap óta tart a szovjet offenzíva. Sok jel arra vall, hogy az anyagra és emberre egyáltalán nem tekintő támadás kifulladóban van, vagy legalább is több helyen vesztett erejéből, illetve teljes visszaverésre talált. A hivatalos német hadijelentésekben már nemcsak elhárító harcokról van szó, hanem sikeres bekerítésekről, nagy ellenséges csapattestek megsemmisítéséről. Így a Mius arcvonal mögött bezárt 4. szovjet gépesített gárdahadtest már napok óta tartó elkeseredett küzdelem után teljesen megsemmisült, a hadtest vezénylő tábornoka is a halottak között van. A Donec és a Dnyeper között azok a szovjet csapatok, melyek a német erők ellenében átkaroló mozdulatokat végeztek, maguk kerültek körülzáró gyűrűbe. Az olvadás miatt — mint már rámutattunk — a szovjet hadvezetőség az újabb támadások színhelyét északabbra helyezte át. Így az Oreltől északra és délre ellerülő térségben, az Ilmentónál, a Ladoga-tónál súlyos elhárító harcokban állnak a német és szövetséges csapatok.

Német katonai körökben megállapítják, hogy a szovjetorosz téli támadás, ha még nem is ért teljesen véget, de kétségtelenül elérkezett fordulópontjához. A bolsevisták támadó kísérletét nemcsak feltartóztatták, hanem határozottan vissza is verték. A harcok hevessége még nem csökkent. Német katonai körökben azonban azon a véleményen vannak, hogy az ellenség a keleti arcvonalon nem számíthat többé területnyereségre.

Az olasz „Giornale d'Italia" a keleti arcvonal helyzetével foglalkozva azt írja, hogy a nagy szovjetorosz offenzíva nem változtatta meg az általános erőfeszítéseket és Németország és szövetségesei továbbra is képesek arra, hogy a mérleget a maguk javára billentsék. Az 1943. év folyamán ugyanolyan nagy csaták várhatók, mint az 1942. évben.

A TUNISZBAN

végrehajtott német-olasz támadó akciók fejlődéséről és eredményeiről német részről mindezideig csak szűkszavú jelentések láttak napvilágot. Csupán annak a megállapítására szorítkoznak, hogy az ellenségnek minden igyekezete, mellyel az elvesztett pozíciókat vissza akarta szerezni, meddő maradt és reánézve újabb súlyos veszteségekkel járt. A tengelycsapatok merész, villámgyors és sikeres hadműveletei Rommel stilusára emlékeztetnek minden jel arra vall, hogy Rommel, aki már az amerikai partraszállás napja óta Tuniszban van, személyesen vezeti a német-olasz csapatok támadó akcióit.

Az Interinf jelentése szerint miután az Atlasz-hegység délkeleti nyulványaiért vívott harcok egyelőre lezárultak, kedden a tengelycsapatok által megszállt új állások egy pontján sem került sor nagyobb tevékenységre. A német-olasz gyors egységek és páncélos erők mindenhol biztokukba vették a döntő hágókat.

A csatatér megtisztítása lassanként áttekintést ad az ellenség vérveszteségéről is. Az amerikaiak és a britek legalább 4500 embere elesett, azonkívül mintegy 300 elesett franciát számoltak össze. Minthogy a sebesülteknek száma a tapasztalatok szerint az elesettek többszöröse, óvatos becslés szerint legalább 20.000 emberrel megesappant az amerikai-brit inváziós hadsereg, ami két hadosztály megsemmisítésének felel meg — állapítja meg az Interinf jelentés.

INÖNÜ ELNÖK TÖRÖKORSZÁG ÁLLÁSPONTJÁRÓL

Inönü török köztársasági elnök, a köztársasági néppárt vezetője a 7. törvényhozói választás alkalmával közzétett felhívásban többek között ezeket mondotta:

„Megingathatatlan hitünk, hogy a nemzetet a tényleg meglevő értékekre kell alapozni, ha épségben és erősen akarunk kikerülni a világháborúból és a háború utáni esetleges válságból. Nem fogunk kímélni semmi fáradságot, hogy állandóan gyarapítsuk ezeket az értékeket, még nehezebb időkben sem. Népünk soha nem költött még ennyit az ország védelmére, mint az elmult négy év alatt. A zászlóalj alá hívott fiaink száma sem csökkent egyáltalán. Egyrészt az áldozat, másrészt az a tény, hogy nem táplálunk semilyen titkos hódító szándékot, politikánkat továbbra is nyilttá és szilárddá tesszük. — Ébereknek, felkészülteknek is kell lennünk és készeknek minden áldozatvállalásra. Éppen ezért politikánk a jövőben is a következő lesz: A háborúban népünk nem táplál ellenséges érzületet egyetlen nemzet ellen sem és biztosítani akarja területén jogait és érdekeit. Le vagyunk sujtva és szenvedünk a világ szerencsétlenségétől. Mindent el fogunk követni, hogy ne avatkozzunk be a háborúba, de tudjuk, hogy nemcsak mitőlünk függ ez éppen ezért nem fogunk megriadni semmi áldozattól. — igyekszünk az előkészületeket soha nem tapasztalt arányban fokozni."

A LISSZABONI ANGOL ÉS AMERIKAI KÖVET SALAZARNÁL

Német politikai körökben figyelmet keltett az a lisszaboni jelentés, amely szerint a lisszaboni angol és amerikai követ hosszabb megbeszélést folytatott Salazar államelnökkel. Berlinben hozzáteszik, nem nehéz elképzelni, mi lehetett a megbeszélés tárgya és milyen irányban puhatolózott Anglia és Amerika a portugál államfőnél. Ezzel kapcsolatban emlékeztetnek azokra az elhatározott kijelentésekre, amelyeket Salazar Portugália szuverénitásának és integritásának feltétlen megvédéséről legutóbb tett.

A VATIKÁNI FINN KÖVET HIVATALOS ÜGYBEN HAZATÉR

A finn sajtó értesülése szerint Grippenberg, Finnország vatikáni követe útban van Finnországba. Útja hivatalos jellegű.

CIANO GRÓFOT,

Olaszország új vatikáni nagykövetét a pápa szombaton fogadja megbízólevelének átadására.

KÜLDÖTT-E ROOSEVELT ÜZENETET A PÁPÁNAK?

Roosevelt ujságíróknak kijelentette, hogy Spellman new yorki érsek európai útja előtt kihallgatáson jelent meg nála. Az ujságíróknak arra a kérdésére, hogy Roosevelt Spellmannal küldött-e üzenetet a pápának, Roosevelt azt felelte hogy erre nem válaszolhat, majd mosolyogva fűzte hozzá: Spellman külföldön az Egyesült Államok csapatainak tábori papjaként tevékenykedik.

GANDHI ÁLLAPOTÁRÓL

különböző ellentétes híreket közöl a világsajtó a különböző hírügynökségek közlése alapján. Egyik verzió szerint a Mahatma már haldoklik, másik verzió szerint javult az állapota. Az olasz „Lavoro Fascista" bang-

TŐKÉS FOTO
PÜSPÖKI PALOTA

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

koki különhírszolgálatának jelentése alapján azt írja, hogy a brit kormány rendkívüli rendőri rendszabályaiból azt a gyanút lehet meríteni, hogy Gandhi már meghalt. Azon nap óta ugyanis **hogy a Mahatmát a külvilágtól teljesen elzárták, a poonai fogházból — Aga khán palotájából — a legkisebb megbízható** hír sem jutott Gandhiról a nyilvánosság elé.

A MÁSODIK ARCVONAL KÉRDÉSE

A londoni rádió jelentése szerint a felsőházban folyó vitában sor került annak megtárgyalására, hogy a felsőházban meg lehetne-e vitatni azt a kérdést, létesítsenek-e második arcvonalat Európában.

Lord Beaverbrook a második arcvonal mielőbbi felállítása mellett szólalt fel és megállapította, hogy a szövetségesek helyzete egyáltalában nem rózsás. Nincs semmi alap a derűlátásra és nem szabad figyelmen kívül hagyni a fennálló komoly veszélyt.

Kijelentéseit azzal a megokolással utasította vissza egy munkáspárti képviselő, hogy ilyen dolgokat csak titkos ülésen lehet szóbahozni. Erre más képviselők Beaverbrook mellé álltak.

A vitát a lordkancellár zárta le a kormány képviseletében. Kijelentette, hogy Anglia valójában már létrehozta a második arcvonalat. A tengeri haderő harcban áll Németországgal, Afrikában küzdenek az angol csapatok és Nyugat-Európa fölött a légi erők.

Hitler kiáltványa!

München, február 24. (Német Távirati Iroda.) A párt megalapításának szerdán Münchenben tartott ünnepségén **Esser** államtitkár felolvasta a Führer kiáltványát, amely a többi között így szól:

— Felkérem Esser párttársunkat, hogy nevemben fejezze ki előttetek azt, amit a kényszerítő viszonyok következtében másodízben nem tehetek meg magam.

— A német véderő, amely — miként a háború kezdete óta, ezen a télen is kiválóan verekedett — elkeseredett küzdelemben áll a newyorki és a londoni bankházak által a moszkvai bolsevista zsidókkal együtt felidézett világveszedelem ellen. **Én magam Keleten tartózkodom, ezért — sajnos — nem lehetek közöttetek,** gondolataim azonban ebben az évben még inkább veletek vannak.

— Milyen sors sujtotta volna népünket, sőt egész Európát, ha 1920 február 24-én ebben a teremben nem hirdették volna ki a nemzeti szocialista forradalom tételeit, amelyek magukkal ragadták a német népet és arra az erőre vezettek, amely ma nemcsak megállást fog parancsolni a zsidó világveszedelemnek, hanem végül széjjel is zúzza.

A Führer visszaemlékezett az 1920-as évre, amikor Hitler Adolf mint egyedülálló ismeretlen megkezdte harcát, majd így folytatta:

— **Pártunkat mindig az a hajthatatlan elhatározás töltötte el, hogy semmi körülmények között se kapituláljon** és semmiesetre se adja fel a harcot, míg ellenfeleink összeesküvését idebent szét nem zúztat és el nem távolította.

— Ezt a fanatizmust tanultátok tőlem. Biztosítlak Titeket, hogy *engem ugyanez a fanatizmus éppen úgy tölt el és sohasem fog bennem megszünni, amíg csak élek.* A hitet is tőlem kaptátok és legyetek biztosak abban, hogy az a hit is ma még erősebb bennem, mint bármikor volt. A zsidó világkoalició hatalmát szét fogjuk törni, szét fogjuk zúzni és a szabadságért, életért és a mindennapi kenyérért küzdő emberiség ebben a harcban kivívja a végső győzelmet.

— Ahogyan a hatalomért való küzdelem idején ellenfeleink minden merénylete és látszatos sikereik mindegyike csak szívósabbá tett engem elszántságomban, hogy egyetlen lépést se térjek le az útról, aminek előbb-utóbb célra kellett volna vezetnie, úgy *ma is eltölt az az akarat, hogy a sorstól rám ruházott feladatot a végső következményekig megoldjam.*

— Jogom van hinni, hogy a Gondviselés kiszemelt e feladat teljesítésére, mert remény nélkül, mint ismeretlen férfi, nem kezdhettem volna meg utamat *ebből a teremből minden akadályon és merényleten át egészen a hatalom átvételéig és tovább a mostani harcig olyan győzelmekkel, aminőket a világtörténelem még nem ért meg, azonban olyan gondoktól is terhelve, amelyektől számtalan gyengébb jellem összeroppant volna.*

— A Gondviselés azonban abban a szerencsében is részesített, hogy ilyen órákban mindig feleskűdt közösség volt körülöttem, amely a hívők odaadásával sorsát egyetlen közös sorsnak tekintette és ebben a harcban mellettem, mint Führer mellett, mindig hűséggel állott és fog állani.

— A német nép gigászi tömege me az új birodalom mögött áll. Az az elhatározás tölti el, hogy az új birodalmi gondolatot és az őt betöltő nemzetiszocialista gondolatvilágot feltétlenül helyesli.

— A párt azonban ennek a hatalomnak rendíthetetlen megtestesítője lesz és ma első kezese nemcsak a győzelem kivívásának, hanem ezzel együtt népünk megtartásának a jövő számára. Különösen ezekben a hónapokban és talán a következő esztendőkben második nagy történelmi feladatát kell teljesítenie: a német nemzetet törhetetlenül felrázni, megvilágítani előtte a veszedelmek nagyságát, *erősíteni szent hitét e veszélyek leküzdésében, a gyenge természetűeket erővel eltölteni, a szabotálókat kímélet nélkül megsemmisíteni.* Felvilágosítóan kell működnie, úgy mint régen ott, ahol jószándékkal fogadták a felvilágosítást, a terrort tízszer nagyobb terrorral kell megtörni, az árulókat kiirtani, bárkik is legyenek és bármilyen álarc alatt is akarnák megvalósítani népellenes szándékaikat.

— Mint, ahogy a pártnak a hatalomért folytatott harca idején, éppen a párt női tagjai, a német asszonyok és lányok a mozgalom legmegbizhatóbb támaszai voltak, ugyanúgy most is asszonyaink és leányaink tömege a legerősebb eleme a népünk megtartásáért folyó harcnak, mert — hála Istennek! — **nemcsak a zsidók Londonban és** Newyorkban, hanem a moszkvaiak is világosan kifejezésre juttatták, hogy a német népnek milyen sorsot szánnak.

— Bennünk azonban megvan **az elhatározás, hogy nem kevésbbé világos választ adunk nekik.** Ez a harc azért nem az árja emberiség megsemmisítésével fog végződni, mint ahogy gondolták, hanem a zsidóság kiirtásával Európából. A nemzetközi zsidóság amidőn ezt az új háborút felidézte, tapasztalni fogja, hogy egyik nép a másik után egyre többet fog foglalkozni ezzel a kérdéssel és végül ezt a világproblémát veszéllyel fenyegető egész nagyságában felismeri.

— Ugyanaz a szövetség, amelylyel akkoriban Németországban mint közös ellenséggel állottunk szemben, jelentkezik most ismét Newyork zsidó bankházai, a londoni zsidó plutokrata vezető réteg és a moszkvai Kreml zsidói között. Azonban éppen úgy, mint ahogy a német nép e felismerés folyamán sikeresen leküzdte a zsidó benső ellenséget és hozzáfogott végleges elintézéséhez, ugyanúgy a többi nép is e háborúban egyre jobban önmagára fog eszmélni és végül közös arcvonalba tömörül az ellen a faj ellen, amely valamennyiünket megakar semmisíteni.

— Mint ahogy bent a birodalomban a hatalomért folytatott harcunk idején a zsidók minden vélt visszacsapás alkalmával ujjongtak és lázas reményüket összecserélték a zord valósággal, ugyanúgy most is azt hiszik, miként a mult élén, hogy már ezeréves céljuk elérése előtt állanak. Éppen úgy, mint az elmúlt évben, most is a legborzalmasabb csalódást fogják megérni.

— Ellenkezőleg, a német nép most fogja igazán minden erejét oly mértékben felébreszteni és bevetni, aminőre az emberiség történelmében még nem volt példa egy háborúban.

— Elválaszthatatlanul hű közösségben szövetséges társainkkal végrehajtjuk Európa lelki és anyagi értékeinek olyan mozgósítását, aminőt szárazföldünk többezeréves történelme folyamán eddig még sohasem élt át. Erre azonban szükség is van, hogy egész Európa számára biztosítsuk azt a népi saját életet, amely nemcsak közös, nagy kultúránk, hanem e kontinens anyagi létének is alapja.

— Titeket, kedves párttársaim — mint mindig — túláradó szívvel üdvözöllek, gondolataim nálatok vannak ebben az órában, mint ahogy mindig nálatok voltak. A kötelesség azonban kényszerít, hogy ezekben a hónapokban, hetekben és napokban rendületlenül azokra gondoljak, azokért dolgozzam és az eljövedő fordulatot előkészítsem, akik mint népünk harcosai, szövetségeseinkkel a világ sorsát kialakítják, testvéreinkre és bajtársainkra, a német katonákra, mindenekelőtt a keleti arcvonal harcosaira, mert ott fog eldőlni Németország s ezen túlmenően Európa jövője. Az eredmény kell, hogy a mi győzelmünk legyen s az is lesz! (MTI.)

*** „Katonaszolog" c. érdekes regény ismét kapható kiadó hivatalunkban. Ára 80 fillér.**

Rendelet a harangok igénybevételéről

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A kormány rendeletet adott ki, amelynek értelmében *a vörösrézből és a vörösrézötvözetből (bronz, sárgaréz, vörösfém, stb.) készült azok a harangok, amelyeknek legnagyobb külső átmérője legalább 25 cm., igénybevételnek.* Az igénybevétel nem terjed ki a vasuti berendezésekhez tartozó jelzőharangokra.

Az igénybevétel alól mentesíteni kell a történelmi becsű harangokat.

Az igénybevett harangok átvételének és leszerelésének részletes szabályait iparügyi miniszter a honvédelmi és a vallás- és közoktatásügyi miniszterrel egyetértésben rendelettel állapítja meg. Az államtitkár az igénybevett harangok birtokosának az iparügyi miniszternél előterjesztett kérésére a háború megszüntetésétől számított öt év alatt a harang súlyának megfelelő mennyiségű olyan fémet szolgáltat ki, amilyenből az igénybevett harang készült, ezenfelül megtéríti a harang öntésének és rendeltetési helyére való szállításának költségeit. A minisztérium rendelete megállapítja, hogy mely napot kell a háború megszünésének napjául tekinteni.

A harangok igénybevételével kapcsolatosan az iparügyi miniszter úgy rendelkezett, hogy a harangról birtokosa, illetve annak a templomnak (kápolnának) lelkésze, amelyhez a harang tartozik, köteles nyolc nap alatt az Ipari Anyaghivatalnak (Budapest, II. Fő utca 68. sz.) bejelentést tenni. A bejelentés részleteiről és a harang átvételéről intézkedő rendelet a Budapesti Közlöny csütörtöki számában jelent meg.

A háború kezdete óta 25 millió tonna hajóteret süllyesztettek el a németek

Berlin, február 24. (NTI). — Német illetékes helyről tájékoztatásul közlik:

Német politikai és katonai körökben nagy figyelmet keltett a véderő legutóbbi különjelentése a német tengeralattjáró fegyvernem legutóbbi sikereiről Az ezévi 9. különjelentés arról tanúskodik, hogy a német tengeralattjárók ereje nem csökkenőben, hanem továbbra is növekvőben van.

Az 1943 évben elsüllyesztett 844,500 tonnányi hajótér ezzel jelentősen növekedik és a háború kezdete óta elsüllyesztett hajótér már a 25 milliós határhoz közeledik.

Roosevelt negyedszer is vállal elnökjelöltséget

Buenos Aires, febr. 24. (Stefani) Roosevelt barátainak, valamint több politikai ellenfelének meggyőződése szerint az elnök negyedszer is jelöltséget vállal a közeli elnökválasztásra.

Hoover, a jelölésről szóló híreket megcáfolta formaszerű nyilatkozatában, melyben határozottan visszautasítja a jelölést.

Magyar hősök

Kiemelkedő vitézségének és előljárói iránt érzett önfeláldozó hűségnek szép tanujelét adta a szovjet ellen vívott háború során Kolyvek Lajos szakaszvezető, egyik géppuskás szakaszunk parancsnoka.

1942 szeptember 29-én csapataink ellentámadást hajtottak végre Perejezshaja község mellett. Az ellentámadás heves közelharcra vezetett s ebben Kolyvek szakaszvezető észrevette, hogy tőle jobbra küzdő század parancsnokát, valamint annak törzsét az ellenség egyik erős osztaga bekerítette.

Kolyvek szakaszvezető habozás nélkül rávetette magát a bekerítő szovjet csoportra, s hősi harccal sikerült is kimentenie parancsnokát és annak törzsét szorult helyzetéből. Ekkor a századparancsnok harcállás-pontján foglalt tüzelőállást s bátor közelharccal teljesen visszaverte a bolsevisták támadását s bár továbbra is igen nehéz helyzetben küzdöttek, lehetővé tette, hogy csapataink megtartották eredeti védőállásuka.

Meghiusult átkelési kísérlet

Berlin, febr. 24. (MTI) Mint a Német TI jelenti, Rzsevtől nyugatra elterülő térségben február 22-én az ellenség mintegy 300 emberrel megkísérelt átkelni a Volgán. A kísérlet az elhárító tűzben már a fővédelmi vonal előtt összeomlott. A bolsevisták már a megelőző napon is kemény támadásokat indítottak ezen az arcvonalszakaszon. Egy szovjet zászlóalj megkísérelte, hogy a német gránátosok állásait a folyó egyik kanyarulatánál áttörje. A gránátosok tüze a bolsevistákat visszatérésre kényszerítette és több mint 100 halottat hagytak hátra.

Kivégeztek egy éjszakai rablót Szabadkán

Szabadka, február 24. Mészáros Márton 37 éves szabadkai napszámos január 14-én az elsötétítés ideje alatt az utcán megtámadta Gyulai József kovácsmestert és elrabolt tőle 340 pengőt.

A rögtönítélő tanács Mészárost halálra ítélte és a halálos ítéletet szerdán délután 2 órakor végrehajtották.

4000 pengővel csökkent az Ipartestület tagdíjbevétele

Ma, csütörtökön este tartja az Ipartestület előljárósági ülését, melyen többek között a költségvetést is tárgyalják. A zárószámadásból kitűnik, hogy a tagdíjbevételek 4000 pengővel csökkentek. Ehhez még tehetőként járul, hogy az IPOK tagdíját 700 pengővel felemelték az Ipartestület kárára. **Így a lényeges hiányt csak úgy tudják pótolni, ha a közgyűlés** — melyet március 21-én délután az Arany Bika nagytermében tartanak — **felemeli a tagdíjat.** Az Ipartestület tagdíjcsökkenésének több olyan oka van, amely teljesen kívül esett a testület hatáskörén, tehát nem is segíthet rajta.

— Németországban elrendelték, hogy ezentúl sem az ipari üzemekben, sem a magánháztartásokban nem szabad szemétre dobni az üvegeszerepeket, hanem össze kell gyüjteni, hogy a lemezüveggyárak újra feldolgozzák.

— A pénzügyminiszter rendeletet adott ki, amely szerint a fegyvertartási és viselési engedély, valamint a lőszer, robbanó anyag és robbantószer vásárlására és tartására jogosító engedély három pengő kiadmányi illeték alá esik.

Hungária Filmszínház
Ma először!
Karády – Jávor
különleges, izgalmas, szerelmes filmje
Opiumkeringő
Előadások: 3, 5 és 7 órakor.

Vígszínház mozgó
A legragyogóbb zenés vígjáték; a fiatalság, a jókedv filmje:
A nőnek mindig igaza van
Főszereplők: ILSE WERNER, Viktor de Kowa.

Olasz ujságíró cikke Kormányzó Urunk mindennapi életéről

Italo Zingarelli, a világhírú olasz ujságíró a *Stampa* és a *Popolo di Roma* legutóbbi számában rendkívül érdekes cikket irt Magyarország kormányzójának napi életéről. Előljáróban *Zingarelli* hangsúlyozottan méltatja, hogy Horthy Miklós kormányzói munkája mily felbecsülhetetlen jelentőségű, majd pedig rátér a Kormányzó mindennapi életének ismertetésére. Nagyértékű és érdekes cikkéből közöljük a következőket:

A budai királyi palotában, ahol annakidején a Habsburg-királyok is székeltek, él *Horthy* Miklós tengernagyi egyenruhájában, amelyhez mindörökre hű maradt. Ezt az öltözetet csak vadászaton vagy lovaglásnál cserélli fel sportruhával. Ha Budapesten tartózkodik, hat szobából és egy ebédlőteremből áll a lakosztálya.

Napját kötelességei és családja között osztja meg, amely — mily szomorú ez — az elmult időkben szívszorongatóan megkisebbedett. Legidősebb leánya, Magdolna 1918-ban hunyt el, Paulette, a kisebbik öt évvel ezelőtt hunyta le a szemét, mig Horthy István, Magyarország kormányzóhelyettese néhány hónappal azután, hogy a parlament ben magas tisztségére megválasztották, az orosz fronton halt repülő hősi halált. Ifjabbik fia, Miklós éveken át Magyarország követe volt Braziliában, ahonnan csak a közelmultban tért haza. Ha a Kormányzóhelyettes özvegye a kormányzói pár 2 esztendős kicsiny unokájával nem tartózkodik a budai Várban, akkor a kormanyzói pár egészen magára hagyatott.

Szakadatlan munka egész délelőtt

A kormanyzói család szeptember végétől május végéig állandóan Budapesten tartózkodik.

A Kormanyzó minden reggel 7 órakor kel fel és reggelijét, amely kavéból áll, hitvese társaságában költi el, majd átfutja a napilapokat, utána pedig Istvánkával, az unokájával foglalkozik, amikor a kisgyermek nagyapja elé viszi ólomkatonáit, amelyek között ott található a Kormányzó ólomba öntött kicsinyitett mása is. A Kormányzó ezután meghallgatja a radió 10 órai hiradását, majd dolgozószobájába megy.

Egyizben alkalmam volt a Kormányzó előtt tisztelegni és nem győzöm még ma sem meglepetésemet leküzdeni afölött, hogy mily nemesen egyszerű az a környezet, amelyben Magyarország kormányzója dolgozik. Olyan, mint ő maga.

Horthy Miklós, Magyarország kormányzója — aki elsőnek lépett fel ellenforradalmárként a bolsevizmussal szemben — istenadta egészséggel és fiatalos frissességgel végzi napi munkáját. Reggelente 60—100 levelet olvas át, melyeket szárnysegédje helyez eléje. *A honvédektől érkező lábori lapokra nyomban válaszol* és feljegyzi, hogy mit kell felelni a sürgősnek mutatkozó levelekre. A posta végeztével, háromnegyed 11 óra körül kihallgatásra jelentkezik előtte a kabinetiroda vagy a katonai iroda vezetője, majd egy órával később megkezdődnek a mindennapi kihallgatások, melyek félkettőig tartanak. Miniszterek, diplomáciai küldöttek, követek, magasrangú tisztek és polgáremberek adják elő mondanivalójukat minden nap a Kormányzó színe előtt. A pénzvilág vezető emberei, a különböző vallások papjai, katonák özvegyei és politikusok követik egymást sűrű sorban.

Ebédre egy tányér leves, vad vagy hal, egy alma...

A multban a kihallgatások utan rendszerint néhány meghivott társaságában ebédelt, azonban *fia hősi halála óta csak családi körben költi el szerény ebédjét.* A Kormányzó déli étkezése a legszerényebb, amit el lehet képzelni — irja Italo Zingarelli. — Egy tányér leves, húsétel — többnyire hal, vagy vad — és valami gyümölcs, legtöbbször egy alma. Étkezés után Horthy Miklós egy pohárka bort iszik kenderesi terméséből és ugyancsak birtokáról kerül a kormányzói asztalra a gyümölcs is.

Ebéd után passziánsszal szórakozik. Ez a rövid negyedóra az egyetlen pihenő, amit napközben megenged magának. A délutáni kihallgatások 4 óra tájban kezdődnek és este 8 óráig tartanak. Ezt a hosszú időt csak 5 óra tájban szakítja meg rövidke pihenés. Este 8 órakor következik a vacsora, amelyet ismét egy pohárka kenderesi borral és egy csésze koffeinmentes feketekávéval fűszerez.

Asztalbontás után rendszerint szűk családi körben és szárnysegéde társaságában tölti el az estét, majd a rádió esti híreinek meghallgatása után 10 óra tájban nyugovóra tér. Néha esti szórakozásként meglátogatja a királyi Várban felállított házi mozit. A Kormányzóhelyettes hősi halála előtti időben a Kormányzó igen szorgalmas operalátogató volt. Különösen a Puccini és Lehar darabokat kedvelte. Igen behatóan foglalkozik a képzőművészetekkel, fiatalabb korában maga is festett: a kenderesi kúriában őrzi egy olajfestményét I. Ferenc Józsefről, amelyet akkor készített az uralkodóról, mikor szárnysegédként szolgált mellette.

A kenderesi földesúr

Kenderes, a Horthy-família 300 éves ősi kuriája a Nagy Magyar Alföld szivében. Szolnok és Karcag között fekszik — ismerteti a továbbiakban a cikk Magyarország kormányzójának nyári lakóhelyét. — Itt él Horthy Miklós június 1-től július végéig, anélkül azonban, hogy egyetlen pillanatra is kikapcsolódnék az állami ügyekből vagy megszakitana érintkezését a hadsereggel, melynek legfőbb hadura.

Kenderesen tiz perccel 7 óra előtt kel fel és nyomban sétalovaglásra indul. Reggeli lovaglásán szárnysegéde és testőrségének valamelyik altisztje kíséri. Visszatérve hitvese társaságában költi el reggelijét, majd ismét sporttal foglalkozik. Nyaranta fürdőruhában úszni siet a halastóhoz. *Remek uszó és úgy crawl-ozik, mint csak nagyon kevés 75 éves ember.*

Féltizenegy körül Horthy Miklós ismét sportruhába vagy egyenruhába öltözik és negyed órával később jelentkezik előtte szárnysegéde a napi postával. Most már megszakítás nélkül foglalkozik a jelentésekkel, papírra veti feljegyzéseit, vagy telefonon felhivja Budapestet.

Ezután kezdődik Horthy Miklós, a földesúr élete. Autóval vagy fogattal kisiet szabolcsszállási tanyájára, ahol híres ménese van, a másik nap Hosszúhátra, ahol már négy esztendeje több mint 300 hektárnyi területen rizst termel.

Kenderesen az 5 órai teát kétórai tenisz követi, majd utána elbeszélget vendégeivel vagy a falubeliekkel, pontosan 8 órakor pedig egyenruhába öltözve a vacsoraasztalhoz ül. Esti szórakozását a rádióból kiáradó zene szolgáltatja, amely Kenderesen kora reggeltől késő estig szól. Este 10 óra tájban azután, úgy mint Budapesten, pihenőre tér.

Június 18-án tölti be Magyarország kormányzója 75-ik életévét — fejezi be ragyogó cikkét az olasz ujságíró. — *Hetvenöt éves korában Horthy Miklós oly friss és oly tettrekész, amilyen csak egy tökéletes lelkiegyensúlyú férfi lehet.*

Török-magyar gazdasági megállapodások

Budapesten az utóbbi időben török és magyar bizottságok között lefolyt kereskedelmi tárgyalások tegnap egy kereskedelmi megállapodás és egy fizetési megállapodás aláírásával végetértek. *A két megállapodás*, amely a jelenleg érvényes 1941. évi egyezmény helyébe lép, a török és a magyar kormány jóváhagyása után lép életbe és egy évi időtartamra kötötték.

A megállapodás nagyjában az előző megállapodások alapján áll, de több vonatkozásban számot vetve a változott viszonyokkal, változtatásokat tartalmaz és *a Magyarország és Törökország közti árucsereforgalom elmélyitését célozza.*

A megállapodásokat a külügyminisztériumban török részről a török tárgyaló bizottság elnöke, magyar részről Nickl Alfréd követ, a magyar tárgyaló bizottság elnöke irták alá. (MTI)

Kereskedők autókatasztrófája sűrű ködben

Két halott, három sebesült

Szolnok, február 24. — Szerdán reggel 6 óra után néhány perccel több kereskedővel egy bérkocsi indult Szolnokról. A gépkocsi, amely Bencsik István bérautófuvarozó tulajdona s amelyen maga a tulajdonos is rajtaült, Szolnoktól nem messze **a sűrű ködben összeütközött egy szembe jövő MATEOSZ tehergépkocsival,** amelyen Kiss Gyula soffőr és Schubetz István gépkocsikísérő ült.

Az összeütközés következtében a személygépkocsin ülő kereskedők közül *özv. Szilárd Sándorne szolnoki kereskedő a helyszinen szörnyethalt.* A szolnoki mentők *életveszélyes állapotban szállitották a kórházba Zsérczi András* textilnagykereskedőt, *özv. Bárdos Imréné* kereskedőt és *Szente György* kereskedőt, valamint *Bencsik István* gépkocsitulajdonost.

A szolnoki kórházban *műtét közben meghalt Zsérczi András textilnagykereskedő.* A többi három sérült állapota is életveszélyes.

A pékek kívánságáról tárgyalt a sutőszakosztály

Az Ipartestület sütőszakosztálya *Galamb* Ferenc sütőmester elnöklésével ülést tartott, melyen sokan jelentek meg. Az elnök bejelentette, hogy a mult ülés óta az adóhivatal érdekképviseleti tárgyalást kivan tartani *az arányos adóztatás keresztülvitele* ügyében a pékmesterekkel. Az adóhivatal kiküldöttei és a szakosztály megbizottai február hó 26-án délután tartják meg ezt a közös tanácskozást.

Bejelentette az elnök, hogy annak idején felterjesztést intézett a miniszterelnökhöz és a közellátási miniszterhez *a termésbeszolgáltatás mikénti szabályozására.* Azt javasolta, hogy a kataszteri tisztajövedelem alapján való termésbeszolgáltatásra térjenek át. A miniszter most válaszolt és közölte, hogy ezeket a javaslatokat megvalósitották.

Panaszt tettek Kerékgyártó István pékmester ellen, mert állandoan perecet süt, megindították ellene az eljárást.

A tisztifőorvosi hivatal vizsgálatot tartott több sütőüzemben s ezek közül négyet olyannak talált, amely a közegészségügyi követelményeknek nem felelt meg. *Ezektől a lisztellátást megvonták és amig az üzemüket nem hozzák rendbe, addig nem süthetnek.*

Felajánlották a sütőknek, hogy *hópelyhet adnak a kenyersütéshez.* Galamb Ferenc kijelentette, hogy ezt már a békében is használták a kenyér minőségének javitására, akkor sem találták meg vele a számitásukat, most meg épp túldrágán akarják a nyakukba sózni, ezért nem vállalják.

Az iparügyi miniszter szabályozta a *zsákforgalmat.* Ha a vevő nem ad cserezsákot, az eladó csak úgy adhat ki zsákot, ha a vevő 10 P biztositékot ad a rostból készült zsákért, a többiért 6 pengőt.

A Magyar Sütők Országos Szövetsége felterjesztéssel élt az iparügyi miniszterhez a sütőiparosok sérelmei és kívánságai ügyében. A közellátási államtitkár a mult héten fogadta a küldötteket. Többek között kérik a kenyér árának rendezését, a malmokkal szemben is több panaszuk és kívánságuk van.

Az elnöki bejelentésekhez *Szabó* Mihály szólott hozzá. Tiltakozik az ellen, hogy úgy állitsák be a pékeket, mintha mindenki több tengerilisztet használt volna a megengedettnél. Azért mert egy ember megtévedt, nem lehet az összes pékeket megbélyegezni. Jó papirzsákokat visznek a malomba, kéri, hogy ezeket csere-re fogadják el a malmok. A város vizsgálja ki, hogy dolgoznak a pékek és a lisztet ennek alapjan utalják ki, úgy, hogy fennakadás az üzemben ne legyen.

Galamb elnök: A közönség panasza az volt, hogy túlzottan használnak fel tengerilisztet. Ez sajnos, tényleg megtörtént. A Debreczen — úgymond — akkor járt volna el helyesen, ha a vizsgálat előtt nem közölte volna azt a panaszt, hogy a kenyér minősége nem megfelelő. Került egy-két lelkiismeretlen pék — mondta Galamb Ferenc, — aki pogácsát sütött a lisztből és nem tengerivel pótolták, hanem árpával és tengerivel a hiányt. Ezért tettünk feljelentést ezek ellen a pékek ellen, a hatóság meg is büntette azokat, akik tiltott úton pogácsát sütötek. (A „Debreczen" tehát a nagyközönség érdekében csak a kötelességét teljesitette.)

A zsákokra vonatkozólag sürgetik a kedvező intézkedést.

Albert János bejelenti, hogy az egyik malomtól olyan lisztet kapott, amelyben még *tengericsuka is volt őrölve.* Három zsák lisztből három kiló csutkát szitált ki. A közellátásnál azt mondották, hogy jelentse fel a malmot.

Galamb Ferenc: A malom nem akar felelni sem a súlyért, sem a minőségért. Azt kívánja, nézzék meg a helyszinen a lisztet, de a zsákokat felbontani nem engedi. Ha már a kapun kívül van a zsák, nem felelnek a tartalmáért.

Fésüs Gyula: Az egyik fakereskedőtől fát kapott és a 10 mázsán 3 mázsa jég volt. A kenyeret ma nem lehet 42 fillérért adni.

Galamb elnök: Hat hónap óta több felterjesztéssel fordultam a miniszterhez az árrendezésért. A mai ülésből újból megsürgetem a döntést, hivjanak össze országos ankétot, hogy a sütők sérelmeiket előadhassák. A pékek közül azoknál, akik tisztességesen betartják az árakat és szabályokat, csökken a forgalom. En is 500 pengőt fizettem rá az üzememre. Vannak pékek, akiknél emelkedik a forgalom, de ezeknél rendesen kiderül, hogy a kereskedőknek a blokkokból és a súlyból 3—3 százalék engedményt adnak és még az árból is engednek, csakhogy nagyobb legyen a forgalmuk, persze a végén nem tudnak elszámolni.

A közgyűlés az évi jelentést tudomásul vette a zárószámadással együtt, melyet ifj. Schneider János sütőmester és Komácsi József számvizsgálók felülvizsgáltak.

Galamb Ferenc köszönetet mondott a szakosztály bizalmáért és kérte jövőre is támogatásukat.

Időszerű kislexikon

A „Fehér Ház" gyakran szerepel a hirlapi tudósitásokban. Az amerikai elnöknek ez a palotája, az USA fővárosnak, Washingtonnak legszebb épülete. Uralkodóan emelkedik ki a főváros 178 négyzetkilométernyi területéből, amely sakktáblaszerűen van utcákkal felosztva. A „Fehér Ház" nevét onnan nyerte, hogy fehér márványból van részben épitve. Hivatalos neve: Capitolium. A római fellegvárhoz helyzete is nagyjában hasonló. A főváros mellett elfolyó Potomac folyó fölött mintegy 30 m. magas dombon terül el, amely kiemelkedik a sik vidékből. A „Fehér Ház"ban lakik az Északamerikai Egyesült Államok mindenkori elnöke. Roosevelt is itt tartja „kandalló melletti csevegéseit" valamint rádióbeszédeit is, de itt van az USA katonai és diplomáciai hivatala is.

B. VATTAY MARGIT
tánc és mozdulatművészeti tanárnő növendékeinek jótékonycélú táncelőadása
SZÉPSÉG AZ ERŐBEN
mozdulatművészeti bemutató előadás — március 7-én d. u 3 órakor a
BIKA DISZTERMÉBEN
Jegyek előre válthatók a tánciskolában. Kossuth u. 11.

HADIJELENTÉSEK

Keleti szárazföldi harcok

A német véderő főparancsnoksága közli:

A Kubán hídfőnél az ellenség újabb támadásait visszavertük, részint pedig már készenléti állásaiban szétvertük.

A Mius-szakaszon a bolsevisták áttörési kísérleteiket nagy gyalogos és páncélos erők összefogásával tovább folytatták, eredményt azonban nem értek el.

Nyugatra a Mius-arcvonal mögött bezárt 4. bolsevista gépesített gárdahadtestet a napok hosszat tartó elkeseredett harcokban megsemmisítettük. Danasztisin vezérőrnagy, aki a hadtest vezénylő tábornoka is volt, az elesettek között van. Több mint ezer foglyot ejtettünk, 44 páncélost és sok eddig még meg nem állapított fegyvert, valamint sok járművet és hadianyagot zsákmányoltunk.

A Donec és Dnyeper között a hadsereg és fegyveres SS csapatai folytatták a szovjet átkaroló szárnya elleni támadó hadműveleteket és nagy ellenséges erőket körülzártak. A bolsevisták áttörő és tehermentesítő támadásai rájuk nézve súlyos veszteségekkel összeomlottak.

Charkovtól és Kurszktól nyugatra lévő területen sok ellenséges támadás meghiusult.

Oreltől délre és északra az elhárító csata tovább tart. A bolsevista támadókötelékek súlyos veszteségeket szenvedtek. Csak az Oreltől északra levő szakaszon arcvonalunk ellen, az utóbbi három nap során intézett hiábavaló támadások következtében állásaink előtt több mint 10.000 bolsevista katona holttestét, valamint a kedden elpusztított 47 páncélos roncsa maradt.

Az Ilmen tótól délre az ellenség széles arcvonalon nagy páncélos és tüzérségi támogatással új támadást indított. Ezeknek a harcoknak során — amelyek még nincsenek befejezve — 37 páncélost lőttünk ki. Ezek közül 32-őt egy gépesített gyalogos hadosztályunk pusztított el.

A *Ladoga tótól délre* is folytatta az ellenség erős tüzérségi előkészítés után és sok csatarepülőgép támogatásával támadásait. Az ellenség támadásait kedden is súlyos veszteségeket okozva visszavertük.

A légi haderő kötelékei a hadsereg csaptaival szorosan együttműködve avatkoztak bele a támadó és elhárító harcokba. Hatásosan bombázták a bolsevisták gyülekező csapatait és menetoszlopokat, valamint az ellenséges terület hátsó utánpótlási közlekedését. Zuhanó harcirepülőgépek a Murman vasut berendezéseit támadták és a kandalaksai öbölnél sok gördülőanyagot romboltak szét. A német vadászgépek kedden számtalan légiütközetet vívtak, amelyek során hat saját veszteséggel, összesen 99 bolsevista repülőgépet lőttek le. A német légierő légvédelmi tüzérsége 19 ellenséges repülőgépet pusztított el.

Északafrikában és a Földközi-tengeren

A német véderő főparancsnoksága közli: A tuniszi arcvonalról kedden csak helyi harci tevékenységet jelentettek. Német repülőgépkötelékek zuhanó és mélytámadásban ellenséges utánpótlási oszlopokat vertek szét. — Mint már különjelentésben közöltük, egy német tengeralattjáró az Atlanti óceánon erősen biztosított ellenséges hajókaravánt meglepetésszerüen megtámadott. A legsúlyosabb harcokban összesen 104 ezer tonna ürtartalmú 17 hajót süllyesztett el és három további gőzöst megtorpedózott.

Az olasz főhadiszállás 1005 közleménye:

A tuniszi arcvonalszakaszon felderítő osztagok helyi jellegü csatározása folyt és mindkét részről fokozódott a légi tevékenység. Tizenegy ellenséges gépet lőttünk le, amelyek közül hetet a német vadászgépek pusztítottak el légiharcban, négyet pedig a légvédelmi ütegek találtak el.

Olasz gépek bombázták Tripolisz és Algir kikötőit és az utóbbi helyen nagy tüzet okoztak.

Amerikai négymotoros repülőgépek kedden bombákat dobtak Meszina felett. A lakóházak ban jelentékeny kárt okozott, a polgári lakosság köréből nyolc halott és harminckét sebesült az áldozat. A haladéktalanul felszállt olasz gépek megtámadták a bombavetőket, amelyek közül kettő találat következtében a tengerbe zuhant.

Catanzo környékén ellenséges repülőgépek géppuskatűz alá vettek vonatokat és vasúti pályaudvarokat, de kárt nem okoztak.

Az olasz városok elleni légitámadások áldozatai

Roma, febr. 24. (MTI) Mint hivatalosan jelentik, a legutóbbi légitámadások áldozatainak száma a romok eltakarítása után és néhány súlyos sebesült halála folytán a következőkre emelkedett:

Milánóban: 187 halott, 505 sebesült, *Cagliariban és környékén:* 155 halott és 204 sebesült, *Palermóban:* 226 halott és 242 sebesült, *Nápolyban:* 117 halott, 264 sebesült, *Civitavecchiában:* 32 halott és 50 sebesült, *Cittanovában:* 60 halott és 100 sebesült, *Amanteaban:* 21 halott és 20 sebesült, *Trapaniban:* 14 sebesült.

Gandhi állapotának javulását jelentik az angolok

Amsterdam, február 24. (Német Távirati Iroda.) Az angol hírszolgálati iroda jelentése szerint Gandhi egészségügyi állapotáról a következő jelentést adták ki: Gandhi közérzetében némi javulás mutatkozik. Az urémia tünetei már kevésbé szembeszökőek. Gandhi hangulata jó és erejében nem mutatkozik további hanyatlás. A jelentést öt orvos írta alá.

Az angol hatóságok semmiképp sem hajlandók Gandhit szabadon bocsátani. Látogatóik most már nem beszélhetnek vele.

Mit ír egy angol folyóirat Németországról

Genf, február 24. (Német TI.) Londonból jelentik: A „Nineteent Century" angol folyóirat arról ír, miként kell majd kezelni egy legyőzött Németországot. Azt írja: egyre megy, hogy a német nép bűnös-e vagy nem, mindenképpen le kell fegyverezni Németországot a háború után és mindörökre el kell venni a németektől a lehetőséget az újrafegyverkezésre. A jövendő békeszerződésnek ez kell, hogy alapja legyen. A békeszerződésnek ugyanakkor meg kell határozni Németország stratégiai határait és meg kell állapodni a német ipar feletti ellenőrzés tekintetében. A folyóirat megállapítja, hogy az eljövendő békeszerző-

dés után a németek zord időket fognak átélni. A lap úgy vélekedik: Angliában mindenki egyetért abban, hogy a németeknek most nem szabad olcsón szabadulni Úgy kell kezelni őket, hogy többé ne legyen menekvésük. (MTI.)

debreceni Csokonai színház IGAZGATÓ BELEZNAY UNGER ISTVÁN

HETI MŰSOR:

Csütörtök este: *Bolond szerelmesek.* B) bérlet.

Péntek este: *Violetta.* Tisztviselő-est.

Szombaton délután: **Violetta**, filléres helyárak.

Szombaton este: **Éva.**

Vasárnap délután és este: **Éva.**

Bolond szerelmesek

Színházi produkció zavartalan élvezetének egyik igen fontos, sőt nélkülözhetetlen előfeltétele, hogy a közönség bizonyos ráállítottsággal, elhatároltan meghatározott nézőpontból legyen részesévé a színpadi cselekménynek. Ez a tudatosított ráállítás a műfaji meghatározás szükségszerű és elengedhetetlen közlésével már eleve hangulatot kelt s a cselekményekbe való lelki bekapcsolódás morális és hangulati állásfoglalások ennek kapcsán nyerik határozott irányvonalukat. Ha tudatomban él, hogy bohózatot nézek, a cselekmény bonyolítás esetlegesen drámaian forduló eseménye tragikomikumként, sok esetben még ennél könnyedébben, mulatságos trükként hat, amin magafeledten mulatunk. Ennek ellentéte az, ha drámát nézek s a fordulat a szinpadi személy adottságaiból folyóan bármilyen egyszerű, ügyetlen, vagy félszeg módon bontakozik komoly tragédiává, egy pillanatra sem jut eszünkbe, hogy a látott és átélt félszegséget a komikus és nevetséges hatások megítélésén át állítsuk tudatunk analizáló előterébe. A **„Bolond szerelmesek"** című színpadi mű egyik legnagyobb hibája, hogy nincs műfaji meghatározása. A „játék" kifejezés semmi ráállítottságot sem vált ki s ennek természetes velejárója, hogy a néző fagyos logikával a helyszínen és azonnal kritikai szemmel éspedig az együttérzés teljes hiányával teszi bírálat tárgyává a cselekményt; a rossz meghatározás nem engedi kifejlődni az illuzió ködösítő narkózisát. Egy színpadi mű előadásánál csak akkor van helye a ráállítás kiküszöbölésének, ha az szándékos, ha a mű cselekménye, költői lendülete, kifejezésének tartalmi értéke és irodalmi szintje tudatosan akar kitermelni spontán megnyilatkozó állásfoglalást. Ez esetben az írónak a szó eszmei értelében kell igazán írónak lenni. Sajnos **Hertelendy István**, a darab szerzője nem azok közül való, akí lazán és pontatlanul meghatározott faju művel értékálló spontán hatásokat tudjon kiváltani. Szinpadra jelenetesített munkája, bármennyire akarja elérni a ma emberének életében mutatkozó könnyed életfelfogást, az össze-vissza szeretésen keresztül erkölcsi szintre emelt és irodalmi értékünek szánt befejező frázis hatású, majdnem ízléstelen befejezés nem győzött meg bennünket semmiről. A meggyőző erő hiánya több alaphiba miatt szembetünő. Elsőben is furcsa elgondolás, hogy emberek döntő elhatározása csak az alkohol hatása alatt érlelődnek cselekvéssé. Nem helytálló az sem, hogy egy meddő nő moralizáljon a gyermekáldás nagyszerű és életértelmet jelentő rendeltetésszerü nagyságáról. Mi a garancia, ha nem lenne meddő, a józanság helyett ne maz ellenkező végletek útját járná?

A darab szerepei papírszerepek amelyekbe sem életet, sem elhitető erőt nem lehet vinni még akkor sem, ha olyan kifogástalanul felkészült erők, mint **Mooóry Luczi, Almássy Judit, Zách János** és **Márky Géza** vállalkoznak a feladatok megoldására. Egyetlen életszerű figuráját a darabnak **Kompóthy Gyula** játszotta, aki művészi tudása eszközeivel aknázta ki szerepe lehetőségeit.

Kisebb szerepekben **Hódossy Judith, Süli Manyi s Szitay László** jó alkalmazkodással egészítik ki az együttest.

Zách János rendezése hibátlan és körültekintő, de sajnos ez nem elegendő ahhoz, hogy sikert biztosítson az előadásnak.

*

Őszinte csodálkozást vált ki a Csokonai Szinház prózai műsormegállapítása, műsor összeállítása. Nem mondunk újat azzal, hogy a szinház prózai együttese a vidék egyik legjobb, sőt talán legjobb együttese, akikkel minden produkció sikeresen megoldható. Ha ehhez hozzávesszük, hogy a szinház élén **B. Unger István** áll, akinek nemes ízlése, kiforrott tudása a jó szinházvezetés szempontjából e ddig is garancia volt számunkra, nem tudjuk megérteni, miért bukdácsol a szinház prózai együttesének szánt és keresztül vitt müsorpolitikája? Ha ujdonságok, sajnos nincsenek, a felújítás nagy lehetőségeket nyujt és sikert igérő. Jószándékú birálatunk megszívlelését reméljük megértéssel fogadják az illetékesek.

FILM

AZ APOLLÓ mozgószinház a **„Család szégyene" c.** páratlanul mulatságos filmbohózatot mutatta be. Egy mexikói nagynéni és egy könnyelmü budapesti rokon körül forog a darab meséje, mely tele van kacagtató helyzetkomikummal. A szereplőgárda élén Málv Gerő Vaszary Piri, Halmay Tibor, Hajmássy, Turay Ida, Goll Bea és vitéz Benkő teszik alaposan próbára a nevetőizmokat. A kisérő műsor jó.

VIGSZINHÁZ. „A nőnek mindig igaza van" című zenés vigjátékot mutatta be a Vigszinház, mely békebeli kiállításával és pompás zeneszamaival a kiállítás minden pompájával valóban méltán keltette fel az érdeklődést s aratott sikert. Pompás szereplői is nagyban hozzájárultak a sikerhez. A híradó anyaga érdekes volt.

Felül kell e vizsgálni a cipőkereskedői kijelöléseket

A típuscipők kérdése a cipősök szakmai értekezletén

A bőrtalpú lábbelivel való ellátás körül mutatkozó zökkenők, kisebb zavarok kiküszöbölésére a Magyar Cipőkereskedők Országos Egyesülete országos szakmai értekezletet hívott össze, hogy az illetékesek bevonásával megtárgyalják a felmerült nehézségeket.

A közellátásügyi minisztert **Szabó-Jilek Jenő** miniszteri tanácsos képviselte, de képviselve volt a lábbeli központ is.

Hajdinyák Béla, a Baross Szövetség cipőkereskedői szakosztályának elnöke tárta fel a megoldásra váró kérdéseket az illetékesek előtt.

Hangsúlyozta, hogy **felül kellene vizsgálni a cipőkereskedői kijelöléseket, mert egyes helyeken sok kijelölés történt** és ez az árukészlet elaprózásával járt. Van például Magyarországon egy olyan 3000 lakosú község, ahol 36 kijelölt cipőkereskedő van és ez a hely, amelynek évi cipőszükséglete legfeljebb 1000 pár, 12.000 pár bőrtalpú cipőt kap. Szüksége van tehát annak, hogy felülvizsgálják a cipőkereskedői kijelöléseket és **mindazoktól, akik csak konjunkturális mellékfoglalkozásként üzik a cipőkereskedést, meg kell vonni az engedélyt.**

A másik probléma a típuscipő kérdése. Más cipőt hord ugyanis a városi ember és mást az alföldi, vagy a hegyvidéki paraszt-ember. Eddig erre az elosztás tekintettel nem volt. Ennek következtében sok lábbeli eladatlan maradt egyes helyeken, míg másutt ugyanabban a fajtában hiány volt. Az országos szakmai értekezlet tehát kérte, hogy **ezentúl a cipőelosztás a helyi igényeknek megfelelően történjék.**

A szakmai értekezlet végén felszólalt **Szabó-Jilek Jenő** miniszteri tanácsos és kilátásba helyezte a felhozott problémák miel őbbi megoldását.

Szülői értekezlet a Mester-utcai ovodában

Bensőséges, a gyermekek szeretetétől áthatott érdeklődés csaknem teljes számban hozta össze az igen népes Mester-utcai ovoda szülői körét a szerda délutáni szülői értekezletre. Az ovoda vezetője, **Tóth Gizella** óvónő gondos elökészítése nyomán az értekezleten megjelentek az óvónőikar számos képviselője Juhász Józsefné elnökóvónő vezetésével. A szülői értekezleten Borbély Ilona zöldkeresztes védőnő tartotta az egyik igen értékes előadást. Előadásában foglalkozott a csecsemőkor nevelői munkájával és egészségvédelmi feladataival. Előadása élénk tetszést váltott ki.

A másik kelöadast Ráthonyi Lajos felügyelő-igazgató tartotta: A kisdedkor lelkifejlődési jelenségei és az elkényeztetett gyermek címen, előadásával rámutatott a lelkifejlődés kivánta nevelési eljárások hibáira. Kiemelte, hogy a gyermeknek joga van az egykorúak társaságában elökészülni a szolgálat, szeretet és áldozat lelki készségeire. Ezt az ovoda gyermeki közösségében érheti el legjobban. A mindvégig nagy figyelemmel hallgatott előadásért Tóth Gizella óvónő mondott köszönetet s több nevelői vonatkozású kérdésekre mutatott rá. — Majd növendékeivel az ovodai énektanítás módszeres eljárását mutatta be a szülőknek. Párhuzamot vont a zenei ovoda és az ovoda hallásfejlesztő pedagógiája között. Az utóbbinak általános nevelő és képző natását emelve ki. A megjelent szülők lelkes ünneplésben részesitették úgy az előadókat mint az igen népes ovoda fáradtságot nem ismerő óvónőjét.

Ma záru l az Actio Catholica előadássorozata

Divéky, Mészáros professzorok, P. Varga László és Bánáss László prépost az est szónokai

Ma fejeződtek be a debreceni Actio Catholica rendezésében már három hete nagy érdeklődés mellett folyó előadássorozat, amely a család mai válságával kapcsolatban a házasság kérdéseit világítja meg kitűnő előadók előadásaiban.

A mai záróelőadás este félhét órakor kezdődik a Svetits-intézet új tornatermében. Dr **Divéky Adorján** debreceni egyetemi tanár mond megnyitót, majd vitéz dr **Mészáros Ede** debreceni egyetemi tanár tart előadást a „Gyermek és a házasság" címen. A piarista gimnázium énekkara énekszámai után **P. Varga László** S. J. budapesti főiskolai tanár szól „Korunk eszmeáramlatai és a házasság viszonyáról". Az előadás után dr **Bánáss László** prépost mond zárószót.

Csokonai Színház

Csütörtökön B) bérletben

Bolond szerelmesek

Fővárosi vígjátéksiker

Pénteken filléres helyárakkal

VIOLETTA

Tisztviselő est!

Tánciskolák

* **Schaff tánciskolájában**, a Koronában ma este félhét órától összánc. Elsején, hé főn új tanfolyam kezdődik.

A Szeretetszövetség debreceni csoportjának hírei

Rovatvezető: dr. Boér Károlyné.

Honvédárvák

„A szeretet soha el nem fogy" — mondja Pál ap. örök szépségű himnuszában, Kor. 1. l. 13, 4—8., mely az Új-Szövetségben a szeretetnek himnusza. Akik figyelemmel kísérik az ORSz debreceni csoportjának híreit, a szeretetmunkát, melyet vezet, megtapasztalják mily megértő, soha el nem fogyó cselekvő szeretettel lelik szívükre a szövetség nagyszámú jótevői a két árvaházban gondozott honvédárvákat.

A fiúárvaház Teleki-utca 71. szám alatt van, a leányoké a Böszörményi-úti Reménység Házában. A leányárvaház abban az örvendetes helyzetben van, hogy a leánykák egészségi mozgási igényét hasznosan konyhakerti növények termesztésére fordíthatja az egy katasztrális hold földön, mely az árvaházhoz kapcsolódik és itt baromfikat, malacot is tarthatnak, gondozhatnak. Alig hangzott el a kérő szó állatadományért, máris megindultak a kis szárnyasok a Reménység Házához. Újabban **Nemes Sándorné** (Kossuth-utca 59. szám) küldött egy pár jércikét, így hatan vannak már a kotkodácsolók.

És várják türelmesen, bizakodóan a további adományokat a kis árvák, a ragyogó tollú kakast és a malacot! Várják jótevőiket a szeretetet szomjazó honvédárvák, hogy szeretettel szívükre öleljék őket.

Szívfájdítóan megható az ő ragaszkodásuk, gondoljunk reájuk minden alkalommal, még a morzsákból is darabot kell teremtenünk számukra. Kapcsolódjunk a debreceni csoport egy **„saját árva"** felneveléséhez az árvaház keretében. Az **„Ágyalapítvány"** gyarapításához, mely 200 pengő, de lehet részletekben is fizetni tetszésszerinti összeggel. Milyen mélyen megindító például elhalt szeretteink emlékét így is megörökíteni. Az ágyalapító neve táblácskán az ágyon ki van függesztve.

Vagy a huszonöt-, ötvenéves házassági évfordulók ünneplése és névnapok alkalmával a „Kiházasítási Alap"-ra adni valamicskét, mely alap a felnőtt honvéd-leányárva kelengyéjének beszerzését segíti elő.

Sokféle címen adakozhatunk még, de legfőképpen fontos a természetbeni adomány, a mai nehéz helyzetünkben erre is gondolnunk kell. Minden csekélységnek látszó holmi nagy érték, ne restelkedjünk odaadni egy tojást, egy darabka kenyeret, egy pár süteményt, gyümölcsöt, húst és más egyéb ennivalót. Mosolyt fakaszt, akármi is legyen, a kis ajkakon és pírt varázsol orcáikra.

Nem fogyhat el a szeretet soha szívünkben irántuk, látogassuk meg gyakran őket egy pár percre, még akkor is, ha csupán simogató szeretetünket visszük hozzájuk.

A szeretet akkor emelkedik fel küldetésének csúcspontjára, mikor az apátlan honvédárvák gyámolítójává szegődik, nekik szolgál!

Mindennemű alapítványi adományt elfogad a püspöki hivatal (Kálvin-tér 17. szám), a kistemplomi lelkészi hivatal (Révész-tér 2. szám), az Árpád-téri lelkészi hivatalban dr Erdey Mihály lelkész, természetbeni adományokat a két árvaházban vesznek át a vezető testvérek.

— Sopron törvényhatósági bizottsága kimondotta, hogy élő emberről nem nevez el utcát és a halálát követő 20 éven belül sem nevezik el a közutereket, utcákat neves emberekről.

A Nyugati-utcai véres verekedés szereplői a bíróság előtt

Elvették a rendőr kardját, a rendőr lelőtte támadóját

Csajághy Sebestyén György dr tanácselnök most tartott tárgyalást azoknak a garázda részegeknek az ügyében, akik a Nyugati-utcai Szakáll-vendéglő előtt **megtámadták a rendőrt, véresre verték, kardját is elvették. A rendőr a sok támadó egyikét, aki ráugrott, oldalbalőtte.**

A véres verekedés szereplői Ilyés István, Bisi László, Fülöp János, Fülöp Mihály a tárgyaláson kijelentették, hogy ők nem támadták meg a rendőrt, csak akkor léptek közbe, amikor egyik társukat megbilincselni akarta. Nem akarták engedni és általános dulakodás támadt.

A tanuk a vádlottak vallomásával ellentétben arról beszéltek a bíróság előtt, hogy Ilyés és társai italosan érkeztek meg a Szakáll-vendéglőbe és garázda módon viselkedtek, mert kijelentették, hogy „kipakolják" az ott talált vendégeket. A vendéglős igyekezett őket csillapítani, de nem nagyon sikerült, mert hirtelen elcsattant egy pofon az asztalon át és a következő percben már székkel és ököllel támadtak egymásra. A közelben őrködő rendőrt segítségül hívták és a rendőr alig lépett a küszöbre, rátámadtak és olyan ütést mértek az orrára, hogy elindult a vére. **Négyen rohantak a rendőrre, akinek kardját is elvették és kidobták az utcára, majd a rendőrt is kisodorták és ott a sötétben folyt az egyenlőtlen küzdelem.** A rendőrnek senki sem sietett segítségére és csak akkor hagyták félbe a verekedést, amikor a rendőr, aki kardját visszaszerezte, kényszeríteni akarta támadóit, hogy igazolják magukat, Ilyés ráugrott a rendőrre, átfogta a karját, hogy kicsavarja a kardot. **Küzdés közben a rendőr kivette pisztolyát és a rajta csimpaszkadó Ilyésnek oldalába lőtt.** — A verekedésnek ezzel vége lett; elmenekültek a támadók. — A rendőrt, akinek kabátját letépték, olyan súlyosan megsebezték, hogy 11 napig kezelték és 8 napig kórházban ápolták. Ilyés hamarosan felépült és társaival együtt a debreceni törvényszék fogházában várta a tárgyalás napját.

A rendőr elmondotta, hogy a pisztolyból előbb **riasztó lövést adott le és csak akkor lőtte oldalba támadóját, amikor az megismételte támadását.**

A szemtanuk, akik jelen voltak a tavaly december 29-én lejátszódó véres esetnél, azt hangoztatták, hogy mind a négy vádlott rárohant a rendőrre. — Gomolyagban küzdöttek és a rendőr minden erejével igyekezett azon, hogy legalább egyet megfogjon és a kapitányságra vihessen támadói közül.

A bizonyítási eljárás befejezte után a bíróság hatósági közeg elleni erőszak miatt **Ilyést és Bisit 3—3 hónapi, a két Fülöpöt 2—2 hónapi fogházra ítélte el.** Az ítélet jogerős.

Debrecenben őrizetbe vettek egy világcsavargót, aki végig opta Európát, Leipzigtől Debrecenig végigült különböző börtönöket és évek óta nincsen lakása

A debreceni rendőrség a napokban veszedelmes nemzetközi bűnözőt és világcsavargót vett őrizetbe.

A debreceni pályaudvar jegypénztára körül szolgálatot teljesítő rendőrnek feltűnt, hogy egy férfi sétál, ólálkodik a pénztár körül. Figyelmes lett rá és szemmel tartotta, amikor a pesti vonat indulása előtt beállt a jegyváltók tömegébe. — Egyszerre csak arra lett figyelmes a rendőr, hogy a figyelemmel kísért férfiu nemes egyszerűséggel **mindkét kezével a mellette állók zsebeibe mélyed... Nyomban odalépett és őrizetbe vette a zsebtolvajt, aki az első percben azal védekezett, hogy a keze véletlenül tévedt saját zsebe helyett a mellette állókéba.** Előállították a rendőrségre, ahol kiderült, hogy Dévai János 43 éves állásnélküli egyén, aki az országos vásárokat járja és lókupecnek adja ki magát, hogy ezzel magyarázza mozgalmas életét... Valóságban azonban egyáltalán nem foglalkozott lovak vásárlásával, annál többet az emberek zsebeivel. — **Hosszú, kalandos pályafutás állt Dévai János mögött, míg a debreceni pályaudvaron egy rendőr ébersége következtében kézrekerült éppen abban a pillanatban, amikor egy pénzestárcát megmarkolt Varga Bertalan monostorpályi MÁV pályaőr zsebében...**

Ódor Béla detektív kihallgatta a nemzetközi bűnözőt, aki elmondotta, hogy **1942 december 22-én szabadult ki a kistarcsai internálótáborból.** Mikor kiszabadult, 408 pengője volt egy régibb összeg maradványaként, ezt hamarosan elköltötte **s visszatért régi mesterségéhez, a zsebtolvajláshoz, amelyet valamikor a békeévekben világcsavargással kötött egybe.** Bejárta és **végiglopta egész Európát.**

— Leipzigben is ültem börtönben — mondotta komoly szakértelemmel és magyarázgatni kezdte a kihallgatást végző detektívnek a különböző államok börtönei közötti különbségeket...

Dévai János vallomása során **egymásután peregetek le egy kalandos élet részletei... — Nyugtalan természete kergette egyik országból a másikba és kergették a hatóságok is. Mert bizony mindenütt lopásból tartotta fenn magát, ezek miatt a bűncselekmények miatt többször el volt ítélve.**

Bemutatót rendezett a rendőrségen, hogyan követte el zseb tolvajlásait... Valóban zsonglőr ügyességgel mélyedt el keze a zsebekbe és szinte láthatatlanul emelte ki az ott talált tárgyakat...

— A zsebtolvajok királyának neveztek el — mondotta Dévai János. — Valamikor fényesen éltem ebből... Az utóbbi években azonban egyre rosszabb idők jártak reám... **Csak munka volt, kereset nagyon kevés. A mai zsebek rettenetesen üresek...** A tárcákban néhány pengő lapul meg szerényen... Tömegmunkát kell végezni, hogy megélhetésemet biztosítsam...

A kistarcsai internálótáborból való kiszabadulása után is rendőri felügyelet alatt állt Dévai János. Lakása nem volt, **esztendők óta nem tartott rendes bejelentett lakást... Egyik nap itt, másik nap máshol bukkant fel...** Ezért választotta alibinek a lókupecséget is, mert azzal indokolni tudta, hogy vásárokra jár és az ország különböző részein tűnik fel... Magát a lókupecséget azonban egyáltalán nem űzte...

— Sem tőkém, sem hajlamom nem volt hozzá — mondotta kihallgatása alkalmával.

A háborús évek véget vetettek aztán a világcsavargásnak.

Itthon pedig egyre szűkebbre szorult körülötte a hurok. Így került az internálótáborba, most pedig ismét a debreceni rendőrség fogdájába. Kihallgatása befejeztével átadják a kir. ügyészségnek és a rendőrség kérni fogja — büntetésének kitöltése után — kitiltását.

Kalapácsos rablógyilkosság Budapesten

Meggyilkoltak és kiraboltak egy özvegyasszonyt

A budapesti Kender-utca 12. számú házban meggyilkolták és kirabolták özv. Szőke Istvánné 53 éves mosónőt. A gyilkosságot Kiss Lajos péksegéd, a mosónő albérlője fedezte fel. Megállapították, hogy **az idős aszonyt egy kőműveskalapáccsal ütötték agyon, a szerszámot meg is találták a deraka alatt.** Valószínűleg vasalás közben érte a halálos ütés.

A tettes a gyilkosság elkövetése után az áldozatnak és három albérlőjének ruhaneműit elvitte. A gyilkosságot csak a helyi viszonyokkal ismerős egyén követhette el. A harmadik albérlő, Kerekes György hentessegéd, aki délután egy bőrönddel kézében ment el a házból, az esti órákig nem jelentkezett. A rendőrség intézkedéseket tett felkutatására.

Ötezer pengőt

szavazott meg nagy lelkesedéssel Bihar vármegye kisgyűlése a Györffy István paraszt Kollégium segélyezésére. Nagyon szép összeg és igen nemes a cél, melyre adták.

A Györffy-kollégiumok nagy nemzeti hivatást töltenek be, mert azoknak adnak szállást és nyugodt otthont tanulmányaik végzésére, akikkel eddig nagyon keveset törődhetett a magyar társadalom, a falusi magyarok tanulnivágyó fiaival. Nem törődhetett azért, mert a szórványos esetektől eltekintve, semmi szervezettsége nem volt ennek a rétegnek és a falusi fiú, ha egyetemre került akár a fővárosban, akár más vidéki városban, sokszor azt se tudta, hogy hol és mihez kezdjen. Sokan elkallódtak, elsekélyesedtek, kedvüket vesztették és örökre elvesztek a magyar társadalom számára. Ma van hova menni, van hova fordulni és a főváros, vagy vidéki egyetemi városok nem lesznek idegen rengetegek a falusi fiuk számára. Van egy hely, biztos fedél, tiszta ágy s biztos kenyér, mely várja őket...

Csak azt mondhatjuk, hogy a legutolsó időkben jöttünk rá, de hála Istennek, hogy végre rájöttünk erre a fontos és megoldást követelő kérdésre.

Azok, akik végigcsinálták falusi voltukban a városi egyetemi életet, azok a megmondhatói, hogy milyen égetően nagy szükség volt erre a kezdeményezésre, s milyen hálával gondol minden nemzetéért aggódó magyar azokra, akik ennek a kérdésnek megoldását elősegítik.

Ismerjük meg városunkat

Lisznyai-utca

Lisznyai Kovács Pálról nevezték el, aki annakidején debreceni tanár volt. Sok hányódáson ment keresztül és itt is halt meg, de míg eddig eljutott, sok földet bejárt. A háromszékmegyei Lisznyón született a sepsi járásban. Az apró ki smagyar faluból, erdélyi fészekből jutott el a protestantizmus magyar fellegvárába. 1630-ban született január 4-én és meghalt Debrecenben 1695-ben. Harminchétéves korában Kassán választották meg tanárnak és mikor a felvidéki protestáns üldözések erősebb méreteket öltöttek, menekülnie kellett és hosszú időt töltött külföldön. Hétévi számkivetés után, de sok hasznos tanulmány gazdagságával tért haza és ekkor választotta meg tanárának a debreceni Kollégium. Legnagyobb munkái is itt jelentek meg: „Professionum scholasticarum Opera". A három hatalmas kötet annakidején méltó feltűnést keltett tudományos körökben és 1683—1690 között jelent meg. „Magyarok krónikája" című műve szintén itt jelent meg 1692-ben. Még két jelesebb latinnyelvű műve van, mindkettő Debrecenben jelent meg nyomtatásban.

Kevesen tudják, hogy ez a kis utca kinek a nevét őrzi és mit fed a név. A maga korában azonban Lisznyai Kovács Pál fogalom volt a magyar tudományos életben, közelebbről pedig a debreceni Kollégiumban, ahol főleg történelmi munkásságával tünt ki.

Félől fát elloptak az udvarról egy éjszaka

Szatmári Elek református tanító, Vígkedvű Mihály-utca 60. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tolvajok ellen, akik bezárt utcaajtaját felnyitva, az udvaron levő félöl fáját az utolsó hasábig elszállították az éjszaka folyamán. A rendőrség megindította a nyomozást a fatolvajok kézrekerítésére.

Álkulcsos kirakatbetörés a Cegléd-utcán

Tóthfalussy Géza bőröndkészítő, Cegléd-utca 7. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki a Cegléd-utcai üzletének kirakati vitrinjét álkulccsal felnyitotta és onnan hatszáz pengő értékű árut: kesztyűket, tárcákat, aktatáskákat, bőrdíszműveket ellopott. A rendőrség megindította a nyomozást.

Fábián modellházban
minden kabát, kosztüm, ruha
páratlan
Egyetlenegy készül mindegyikből! Svetits palota.

HIREK

DOLGOZIASS, HOGY DOLGOZHASS!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata február 20-án reggel 8 órától, február 27-én reggel 8 óráig: „Kigyó" Piac u. 71. telefon: 30-95. sz. — „Tisza" Péterfia u 61. sz. telefon: 24-52. — „Csillag", Árpád-tér 1. telefon: 29-32. — „Isteni gondviselés" Petőfi-tér és Teleki u. sarok, telefon: 32-81. — „Mátyás király" Nyilastelep, Vámospércsi út 16, telefon: 32-10.

Magyaros köszöntést!

A Felvidéken mozgalom indult azirányt, hogy a színtelen, konvencionális, nemzetközi köszönések helyébe térjünk vissza az erőteljes, zamatos és mindenekfelett Istenfélő régi magyar köszöntésekre. Szívünk szerint szólottak a felvidékiek . . .

Tavaly egy pedagógiai konferencia keretében, egy vezető helyen álló tanügyi férfi azt a kijelentést tette, hogy a református iskolák nemzeti hivatása volna az, hogy új életre keljen az „adjon Isten" — „fogadj Isten" — „Isten vele" — „Isten áldja" régi becsületes magyar köszöntés . . .

A Debreceni Protestáns Lap telkarolja a gondolatot és hasábjain ankétot rendez, hogy mit lehetne tenni az életrevaló eszme érdekében.

— **Kinevezések.** A debreceni Tisza István Tudományegyetem rektora, Halmy Endre egyetemi fogalmazót a 8. fiz. oszt.-ba egyetemi s. titkárrá, vitéz Szilágyi József egyet. fogalmazógyakornokot a 10. fiz. oszt.-ba egyet. s. fogalmazóvá és Felker János egyetemi questori hivatali ellenőrt a 9. fiz. oszt.-ba kinevezte. A kinevezéseket a vallás és közoktatásügyi miniszter megerősítette.

— **Ma érkeznek az erdélyi írók Debrecenbe.** Ma délután 5 órakor kezdődik az az ünnepély, amelyen a kolozsvári Hitel folyóirat fog szerepelni. Mutassa meg városunk társadalma, hogy mint jelent számára Erdély.

— **Dr Bánáss László előadása.** Az Egyesült Ker. Nemzeti Liga debreceni osztályának rendezésében szombaton délután 6 órai kezdet el a Déri-múzeum előadótermében dr Bánáss László debreceni prépost-plébános tart előadást „A nemzet jövője és a család" címmel. Az előadást a Szent László énekkar a Hiszekegy eléneklésével vezeti be, majd az elnöki megnyitó után Ujlaky Andrea úrleány szavalja el Mécs László: „Százados ének" című költeményét, míg dr Bánáss László előadása után a műsort a Szent László énekkar rekeszti be a Himnusz eléneklésével. Belépődíj nincs.

— **Mészáros Károly MÁV mozdonyvezető megkapta a Nemzetvédelmi Keresztet.** Mészárost a román megszállás idején ötesztendős kényszermunkára ítélték el és ebből húsz hónapot ki is töltött egy sóbányában. Édesapját olyan súlyosan bántalmazták a román sigurancia emberei, hogy belehalt sérüléseibe. Amikor fiai megtudták, hogy apjuk milyen veszedelmes helyzetben van, ki akarták szabadítani. Köztük volt az akkor 19 éves Mészáros Károly is.

— **A Szeretetszövetség debreceni csoportjának hírei** címen új rovatot nyitunk, melyben hetenként közöljük mindazokat a híreket, melyek a Szeretetszövetség működésével kapcsolatosak.

Kétszáz mázsa takarmányrépát foglaltak le a böszörményi állomáson

Kétszáz mázsa takarmányrépát foglaltak le a hajdúböszörményi állomáson a rendőrök, mert a répát nagyobb áron adták el, mint a hivatalos ár és úgy akarták tovább értékesíteni Budapesten.

Borsó Gábor hajdúböszörményi gazdától vásárolta a 200 mázsa takarmányrépát a rendőrség jelentése szerint Katona Imre hajdúhadházi kereskedő, a 3.90-es ár helyett 8.40-et adott a répáért, melyet egy budapesti konzervgyárosnak akart szállítani. A számla csak a rendőrség megtévesztésére készült a hivatalos árral.

A rendőrség a vevőt és eladót őrizetbe vette és bekísérte a debreceni törvényszék fogházába.

— **A Tisza István Tudományos Társaság természettudományi szakosztálya** tegnap délután a központi egyetemen ülést tartott, amelyen dr Hoffer András c. rk. egyetemi tanár ismertette a tihanyi félsziget vulkánikus képződményeit. Dr Hoffer András saját kutatásainak gazdag eredményeiből nyujtott értékes adalékokat a tihanyi félsziget és a Balaton-környék vulkáni jellegéhez. Dr Máthé Imre egyetemi magántanár az Érmellék vegetációjáról tartott érdekes előadást, majd bemutatta dr Felföldy Lajosnak, a kiváló botanikusnak egy hézagpótló tanulmányát.

— **Minisztertanács.** A kormány tagjai Kállay Miklós miniszterelnök elnöklésével kedden délután 5 órakor minisztertanácsra ültek össze. A minisztertanács, amely este 11 órakor ért véget, folyó kormányzati ügyeket tárgyalt.

— **Nagy sikere van a szegedi „vőlegények iskoláját"-nak.** Szegeden valósították meg annakidején először a „menyasszonyok iskoláját". Sikerén felbuzdulva most a férfilakosság számára életrehívták a „vőlegények iskoláját". Az iskola hallgatóságának soraiban egyetemi hallgatókon kívül kereskedők, iparosok, sőt a környékből számos gazdaifjú is látható.

— **A Magyar Vöröskereszt** debreceni városi fiókja házibetegápolási tanfolyamot rendez. Jelentkezés kizárólag a Vöröskereszt irodában (Simonffy-u. ca 1. II. em.). A tanfolyam elvégzéséhez legalább 6 elemi végzettség szükséges, ezért az erről szóló bizonyítványt mindenki hozza magával. Részvételi díj 2 pengő. Az előadások a szegénybetegrendelő Dégenfeld-tér 2. sz. alatti helyiségében lesznek, ugyanitt történik a tanfolyam megnyitása is február 28-án, vasárnap reggel 9 órakor. Pontos megjelenést kérünk. Városi főápolónő.

* **Dr Flachbarth Ernő egyetemi ny. r. tanár előadását** a magyarországi nemzetiségi jog történetéről pénteken délután 5 órakor tartja meg. A magyarságnak erről a legfontosabb kérdéséről, amelynek történetét a kitűnő előadó végigvezeti a legrégibb időktől a mai korig, mindenki szívesen hall tájékoztatót egy olyan szakavatott tudóstól, mint az Egyetemi Népszerű Főiskolai Tanfolyam pénteki előadója. Az előadás a Déri-múzeum termében folyik le. Belépés díjtalan. Pontos kezdet.

* **Dr Zalai János** ny. reáliskolai igazgató családi nevét a belügyminiszterium 20.054—942. II. sz. határozatával **„Zalay"** névre változtatta át hadikitüntetéseire való tekintettel.

* **Mesedélutánt rendez Csapóutcai egyházrészünk női köre** február 28-án, március 1-én és 2-án délután négykor Szappanos-utca tizenhat számú otthonában. Előadják: „Ravaszdi, az erdő bölcse" kétfelvonáoss, táncos, dalos tündérjátékot.

* **Új tanfolyam kezdődik március 1-én** a Simai gyorsíró- gépíró- és szépíróiskolában. Piac-utca 73. Előkészítés államvizsgára. Vidékieknek vasúti kedvezmény. Telefon 22-53. Debreceni tanker. kir. főig. eng. szám: 1359/1941—42.

— **Korvin-vacsora.** A Magyar Korvin-lánc és a Magyar Korvin-koszorú tulajdonosainak testülete kedden, Mátyás napjának előestéjén szokásos évi ünnepi estebédjén hódolt névadójuk, Mátyás király emlékének. A teljes számban összegyűlt Korvin-láncosok és koszorúsok előtt dr Hóman Bálint ny. kultuszminiszter, a testület elnöke hódolattal emlékezett meg a testület megalapítójáról, Magyarország főméltóságú kormányzójáról, akit a megjelentek hosszasan és melegen ünnepeltek. Hóman Bálint megemlékezése után az ünnepi beszédet kezében a Korvin-serleggel Vojnovich Géza felsőházi tag, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára mondotta.

— **Kávéból készült alma.** Míg a művelt emberiség a kávét cseszéből issza — illetve mifelénk csak inná —, Szomáliföldön és Abesszíniában a benszülöttek eszik a kávét. A babkávét és a kávécserje leveleit megőrlik, zsírral vagy olajjal keverik s almanagyságú formájú gombócokká gyurják. A benszülöttek a „kávéalmát" fínom csemegeként rágcsálják. Ezekből a kávéalmákból érkezett most egy küldemény Szófiába. De csak hánytatónak tudták felhasználni.

— **A Magyar Erő február 26-án megjelenő száma** szenzációs bel- és külföldi képanyaggal tájékoztat a világ összes eseményeiről.

— **Meglopták a munahelyén.** Juhász Kálmánné debreceni Szepesi-utca 75. szám alatti lakostól munkahelyén a műhelypadra helyezett kosarából ellopták zsebkendőjét a belekötött 120 pengővel együtt.

— **Versenyfutás 600.000 darab nyúlbőrért.** Évenkint a becslések szerint átlagosan 600.000 darab nyúlbőr kerül piacra, amelynek körülbelül 70 százalékát kalapüzemek, 25 százalékát pedig a bőripar dolgozza fel. A bőripar a jelenlegi viszonyok között tokozottabban kívánja a nyúlbőrök bedolgozását és több nagy- és középgyár élénk érdeklődést mutat a nyúlbőrök kikészítésének lehetőségei iránt. A kalapgyárak természetesen ragaszkodnak az eddigi kontingensekhez.

— **Árdrágítás miatt** eljárás indult a debreceni ügyészségen Vass Gyula konyári gazdálkodó ellen, aki a szemestengeri mázsáját eladta 55 pengőjével Katona Ferenc és ifj. Sinaja József konyári gazdáknak.

— **A bíróság elé került** Czifra Mózes balmazújvárosi MÁV altiszt, akit azért jelentettek fel, mert egy talált kabátot ellopott. A tárgyaláson kiderült, hogy Ludány János MÁV altiszt talált egy kabátot a balmazújvárosi vonatban és átad a Czifrának azzal, hogy adja át az irodában. Czifra átadta a kabátot, mely 10 hónapig lógott a fogason, mert nem jelentkezett érte senki. Egy napon Czifrát meglátogatta a gyermeke és a fiú, mivel fázott, magára vette a fogasról a kabátot. Ezt látta meg Ludány és abban a meggyőződésben, hogy ellopták az általa talált kabátot, jelentést tett. A bíróság felmentette jogerősen Czifrát a vád alól, mert nem történt lopás, legfeljebb engedélynélküli használat, azért pedig nem indult eljárás.

Esküvőre készült és ruhát sikkasztott a szép pincérleány

Hupcsák Jolán 20 éves pincérleány a debreceni törvényszék elé került, mert Simon Erzsébet derecskei ismerősének elsikkasztotta a kabátját, ruháját, kezyűjét és még a zsebkendőit is. A tárgyaláson kiderült, hogy a szép, csínos pincérleánynak egy debreceni hentessegéd udvarolt és kitartó udvarlása során házasságot is ígért. Hupcsák Jolán elhitte, amit a legény mondott és boldogan készült az esküvőre, melynek a napját is megállapították. Megfelelő ruhája nem volt és ezért kérte kölcsön Simon Erzsébettől a ruháját, hogy abban jelenik meg az esküvőjén és utána majd visszaadja. Bejött Derecskéről Debrecenbe, de nem találta a vőlegényt sehol. Nem lett az esküvőből semmi. Bánatában Hajdúszoboszlóra ment és ott elcserélte a díszes ruhát. A bíróság tekintettel az enyhítő körülményekre és arra, hogy a leány még nem volt büntetve, 15 napra ítélte el, de az ítélet végrehajtását felfüggesztették háromévi próbaidőre.

— **Női vasutasok Olaszországban.** Az olasz államvasutak igazgatósága a forgalmi személyzet női munkaerővel való kiegészítését rendelte el. Ezenkívül az irodákban, a vasutak táviróhivatalaiban is alkalmaznak női munkaerőket.

— **Lopás a váróteremben.** — Berkes Vilmos kereskedősegéd, Selmeczi-utca 9. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki tegnap este a pályaudvar harmadosztályú várótermében, míg jegyet váltott, ellopta a padon hagyott csomagját, melyben 100 pengő értékű ruhaneműje és fontos okmányai voltak.

— **Romániában április 1-én érettségiznek a középiskolai diákok.** A román közoktatásügyi kormányzat elrendelte, hogy az ebben az iskolai évben érettségiző tanulók április 1-én fejezzék be a tanulást. Ezt az intézkedést azért hozták, mert az idén a katonai iskolák új tanéve július 1-én kezdődik és a középiskolát végzett tanulók számára lehetővé akarják tenni a tiszti iskolák minél könnyebb látogatását. A 8-ik osztályban április 1-e és 17-ike között tartják meg az osztályvizsgákat. — Csak az érettségin is szereplő tantárgyakból tartanak összevont vizsgát, a többi tantárgyakból a tanulók a két félévi eredmény alapján kapnak osztályzatot.

— **Internált marhakereskedő.** Az erdőszentgyörgyi főszolgabíró internálta Kovács György biharmegyei marhakereskedőt, aki a Marostorda megyében vásárolt sovány sertéseket Bihar megyébe szállította s ott a maximális áron felül adta el. Egyidejűleg árdrágítás miatt is megindult az eljárás ellene.

— **Kihágási ítéletek.** A debreceni rendőrség, mint kihágási bíróság vonta felelősségre Orosz Imre korcsmáros, Károly Ferenc József-út 70. szám alatti lakost. Dr Rádonyi Nándor rendőrfogalmazó, kihágási bíró záróra túllépés miatt 100 pengő pénzbüntetésre ítélte. — Ifj. B. Nagy Imre Tóth-telep 51. szám alatti lakost engedélynélküli fegyvertartásért a lefolytatott tárgyalás után kétnapi elzárásra ítélte dr Rádonyi Nándor rendőrfogalmazó, kihágási bíró.

— **Besurranó tolvaj** ellopott három pár cipőt és zsákot Tóth Béláné női szabó neje Péterfia-utca 31. szám alatti lakásáról. A rendőrség károsult feljelentésére megindította a nyomozást.

Szonett

Este van. Szobám falán
Hosszúra nőtt sötét árnyam
Ébred éj-pillangó vágyam
Lelkem puha pamlagán.

Felreppent a vágy és láda
Bensőm zsongva újra éled
Lelki szemem látja képed
S lelki szám csókolja szád.

Ó, hogyha valóra válna
Álmos fejem üde vágya
Véled lenni bárhol is

Együtt lennénk s nagy titokba'
Csókot lopnék ajakodra
És Te szidnál: kis hamis.

—r— —a

— **Elloptak zsebéből 300 pengőt.** Hold Imre balmazújvárosi korcsmáros a tegnapi napon bejött Debrecenbe, hogy vásárlásait elintézze. Több üzletben megfordult és mikor az állomásra akart menni, hogy hazautazzon, vette észre, hogy ellopták zsebéből pénztárcáját 300 pengővel. Károsult feljelentésére a rendőrség megindította az ügyben a nyomozást.

— **Elloptak a klinika folyosóján hagyott kézitáskáját** Török Mihályné gazdálkodó neje, Oláh Károly-utca 27. szám alatti lakosnak, aki míg bement egyik beteget meglátogatni, kinthagyta táskáját a padon. A kézitáskában élelmiszerjegyek, cipőutalvány, tíz pengő és kulcsok voltak.

— **Tűzkatasztrófa egy hollandiai árvaházban.** Amszterdamból jelentik: A cavani leány árvaházban, amelyben 82, négy és tizennyolc év közötti árvaleányt kezeltek, kedden éjszaka tűz ütött ki. Többnek sikerült kimenekülni az épületből, de mások már csak az ablakon tudtak kiugrani. Eddig 37 bentlakó tünt el.

GYÁSZROVAT

Veres János gazdálkodó 65 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap félnégy órakor lesz a díszteremből református szertartással. Lakásunk: Virág-utca 3. Csurka temetkezés.

Vitéz Katona István timármester 59 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután fél 4 órakor lesz a köztemető díszravatalozó teréből. Lakás: Herceg-utca 14. Temetését Bartha vállalata végzi.

Id. Balogh Ferenc gazdálkodó 82 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön ½3 órakor lesz a II/a ravatalozó teremből. Lakás: Erzsébet-u. 32. Gebauer rendez.

Almády Béla kereskedő, tart. főszámvivő életének 54. évében hősi halált halt. Temetése 25-én délután 4 órakor lesz a hősök temetőjében.

Özv. Répánszky Károlyné Bohus Ilona temetése csütörtökön délután ½2 órakor lesz a köztemető II/a ravatalozó teréből. Lakás: Tóth-telep 3. Dankó temetkezés.

Özv. Dalmi Károlyné Kovács Eszter 60 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután 3 órakor lesz a köztemető II/a ravatalozó teréből a ref. egyház szertartása szerint. Lakás: Csapó-u. 68. Dankó temetkezés.

özv. Kovács Mihályné
sz. **Tömösváry Juliánna**
88 éves korában elhunyt
Temetése csütörtökön félnégy órakor lesz a díszravatalozó teremből
Gyászolják: **gyermekei menye, vejei, testvére, nászasszonya, unokái, sógorai, sógornői, unoka öccsei, hugai és a rokonság.**
Lakás: Honvéd u. 56 sz
Gebauer-rendezi.

Baj van Mátyás körül

Örvendeztünk a tél elmultának annak ellenére, hogy még február van és elveztük a tavaszias napsütéses napokat, bizva abban, hogy végleg elbúcsúztunk a zord időtől és már csak a virágot hozó tavasz jöhet. Örvendeztünk és ime itt a baj, még pedig nagy baj, ha igaza van annak a mondásnak: Ha Mátyás nem talál jeget, akkor csinál.

Baj van Mátyás körül, mert a néphit szerint február 24-én van jégtörő Mátyás napja, ilyenkor töri meg a jeget, ha talál, de hozza a jeget, ha nem talál. A baj abban van, hogy eljött Mátyás napja és nem talált jeget az egész határban, félő, hogy hideg napok jönnek — mondják az öregek — és lesz részünk még a jeges időben.

Reméljük, hogy Mátyás jóbarátja magát az idén és nem hozza a jeget, láttunk már eleget. Bizunk abban, hogy megelégszik az éjszakai deres idővel és nem ragaszkodik a félméteres jégcsapokhoz. Ha igy lesz, akkor nem lesz baj Mátyás körül.

— **Móricz Zsigmond-estet rendez a Gönczy Egyesület** március 4-én, csütörtökön délután 5 órakor a Déri-múzeumban. Kerek György egyesületi titkár vetette fel a gondolatot és a debreceni tanítók ezzel az esttel akarnak áldozni Móricz Zsigmond emlékének. Az est műsorán szerepelnek: Molnár János elnök, Gergely Ilona tanítónő, Veres Péter író Juhász Géza tanár, Kerek György titkár, a Kollégium tanítóképzőjének „Csokonai" énekkara Csenki Imre tanár vezetésével.

— **Besurranó tolvaj** ellopott 200 pengő értékű fehérneműt és ruhaneműt Szűcs Lajosné ny. tanítónő, Péterfia-utca 25. sz. alatti lakásából.

GYERMEKEK

önként kérik a hashajtót, ha egyszer Darmolt kaptak. A Darmol íze kitűnő és fájdalom nélkül hat. Ezért szereti a gyermek. **DARMOL**

Üzenet a frontról

Debrecenbe üzeni Puskár Lajos szakaszvezető Ács Irénkének és szüleinek: kéri őket, hogy a folyamatban levő ügyekről mielőbb küldjenek értesítést, várja levelüket, szeretettel csókolja őket.

— **Az a pécsi hentessegéd, akit Fábián Schwartz Ilona volt táncosnő meggyilkolásával gyanúsítva Budapestre vittek**, a leghatározottabban tiltakozott a gyanúsítás ellen és azt mondotta, hogy a gyilkosság időpontjában vidéken volt állásban. Kiderült, hogy tényleg nincs semmi köze a gyilkossághoz. Egy nő bosszúja juttatta a rendőrségre.

— **A spanyol vörösök áldozatainak holttestét most találták meg.** A spanyolországi Sardanola városka templomában a padlózat alatt több holttestet találtak. A polgárháború forradalmi kegyetlenkedéseinek áldozatairól van szó. Úgy tudják, hogy magában a templomban ezer embert lőttek agyon. — A golyók nyomai még ma is láthatók a templom falaiban.

— **Amerikai filmszínészek vannak a lezuhnat Yankee-Clipper utasszállítógép áldozatai között.** Hat amerikai filszínésznő, akik Angliába tartottak, megsérült, egy közülük meghalt és néhány filmszínész is eszméletét vesztette. A sebesültek között van Philipps ankarai nagykövet is.

— **Százegyéves a custozzai csata utolsó veteránja.** Villachban ülte meg jó egészséggel születése 101-ik évfordulóját bizonyos Johann Sandrisser nevű gazda, aki végigküzdötte 1866-ban az olasz hadjáratot és résztvett a custozzai csatában is. Az agg karintiai gazdát 101-ik születésnapja alkalmával Hitler Adolf is köszöntötte.

— **Burgonyanapok Temesváron.** Temes-Torontál vármegye — Románia fehérmagvakban leggazdagabb vármegyéje — közigazgatása az egész vármegye területére vonatkozó rendeletet bocsátott ki, amelynek értelmében heti három burgonyanapot rendelnek el. Az új rendszer február 21. óta érvényes és azt Temesvár városára is alkalmazzák. A rendelet értelmében ezentúl heti négy napon lesz kenyér, hétfőn, kedden és pénteken pedig burgonyanap lesz.

KÖZGAZDASÁG

Minden mezőgazdasági munkás köteles olyan időtartamú munkaszerződést kötni, mint tavaly

Aki március 1-ig nem szerződik, jelentkezni köteles

A mezőgazdasági munkák elvégzésének biztosítása tárgyában kiadott legutóbbi kormányrendelet szerint *a mezőgazdasági munkavállalók kötelesek ez év március 1-ig legalább olyan időtartamú munkaszerződést kötni, mint az 1942. évben.*

Aki ezt elmulasztja, köteles a községi előljáróságnál *március 15-ig jelentkezni.*

Miután a mezőgazdasági munkások leszerződésére megállapított határidő lejártától már csak néhány nap választ el, illetékes helyen *nyomatékosan utalnak azokra a szigorú követelményekre, amelyek a szerződéskötés, illetve a jelentkezés elmulasztásához fűződnek.*

A félreértések elkerülése végett rámutatnak arra is, hogy a *jelentkezési kötelezettségnek az is köteles eleget tenni, aki március 1-e és 15-között szerződik le.* A szerződéskötéseket tehát semmiesetre se halassza senki március 1-e utánra.

A földmívelésügyi miniszter ezzel kapcsolatosan *felkéri az összes mezőgazdasági munkaadókat, hogy a községi előljáróságnál jelentsék be azoknak a munkásoknak a neveit, akik az elmult évben náluk dolgoztak, de az idén nem akarnak leszerződni és máshová sem szerződtek le.*

A bejelentéssel a munkaadók megkönnyítik a le nem szerződött munkások jegyzékbe vételét, amire honvédelmi szempontból azért van igen nagy szükség, mert csak így válik lehetővé, hogy a le nem szerződött munkásokat, mint munkakötelezetteket a hatóság teljes számban igénybevegye. Végül saját érdekükben *figyelmezteti a földmívelésügyi miniszter a mezőgazdasági munkásokat, hogy a maguk és családjuk ellátására szükséges kenyérgabonát igyekezzenek munkavállalással megkeresni,* mert az idén nem lesz módjuk arra, hogy kenyérgabonát vásárolhassanak.

—oOo—

Debreceni takarmányárak. Széna 7.60, búzaszalma 4.20, rozsszalma 4.20, árpaszalma 4.60, csutka kévéje 25—26 fillér.

Hirdetmény az 1943. évre érvényes legkisebb és legnagyobb gazdasági munkabérekről

(Folytatás.)

B) **SZŐLŐ- ÉS GYÜMÖLCSGAZDASÁG**

A szőlő- és gyümölcsgazdasági napszámos és idénymunkások osztálybasorolása ugyanaz, mint a mezőgazdaságban.

Az átlagos munkakifejtéssel és teljesítménnyel járó szőlő- és gyümölcsgazdasági munkákra vonatkozó legkisebb és legnagyobb napszámbérek és órabérek.

Ugyanazok a legkisebb és legnagyobb napszámbérek, illetve órabérek az irányadók, mint a mezőgazdaságban. Ez a rendelkezés a munkaszüneti napon teljesített munkáért fizetett munkabérre is vonatkozik.

A teljes napi munkaidőt kitöltő nehéz vagy szakszerűséget igénylő egyes szőlő- és gyümölcsgazdasági munkákra vonatkozó legkisebb és legnagyobb napszám- és órabérek.

Az átlagos munkakifejtéssel járó napszámbérekhez, illetőleg órabérekhez számítható pótlék:

a szőlőgazdaságban: a) önállóan végzett metszésnél (gyökerezéssel együtt); b) permetezésnél, bujtásnál, döntésnél, szénkénegezésnél, zöldoltásnál 20%, kénegezésnél, zöldoltásnál 20%; c) puttonyozásnál (szüretelésnél): 30%;

a gyümölcsgazdaságban: a) önállóan végzett metszésnél, b) permetezésnél, c) gyümölcs- és faiskolagazdaságban minden késsel, vagy ollóval végzett munkánál és d) nyári gyümölcsök szedésénél: 25%.

A szőlő- és gyümölcsgazdaságban alkalmazott idénymunkások legkisebb és legnagyobb havi munkabére.

TAVASZ LESZ...

Irta:

Rhédeyné Szekér Éva.

A leány felállt íróasztala mellől és kinézett az ablakon. Szíve nagyot dobbant, mint szerelmesé, mikor titkos-nagyot gondol. Kint ragyogott a fényes napsugár és mintha messziről üzenetet hozott volna. Messziről, ahol Tavasz Herceg bölcsőjét ringatja a vén Idő-anyó. Ugy érezte szíve heves dobogását talán csak a friss levegő enyhítené. Kitárta a széles ablakokat és lehunyt szemmel szívott mélyet belőle. Tele volt izgalommal, **várakozással** és maga sem tudta, mit is jelent ez tulajdonképpen?! Tizennyolc éve belekacagott a friss levegőbe, amely már hírnöke volt a rügyező tavasznak, mint az a sok hancurozó bárányfelhőcske ott fönn, magasan a türkiz égen... vagy mint a nyujtózkodó füszálak künn a végtelen mezőkön, a gömbölyü fejüket emelgető rügyecskék. — Vagy: mint fiatal emberi lelkek? Ugy vágyott valami után. Nem ismerte azt, ami után sóvár képzelete üzte, egyelőre csak a vágy állott előtte a maga követelő jogaival, amelynek nincsen magyarázata, nincsen kézzel fogható értelme, aminek különös kiváltsága az, hogy: „Van!" Ezután nem lehet kutatni, el kell fogadni, mint ahogyan el kell fogadni azt, hogy minden esztendőben **új tavasz** köszönt reánk, a maga néma, forrón lüktető vágyaival és életet hordó erejével s mikor fönn az égen megjeleni az első röppenő, suhanó bárányfelhő, belopózik az emberi szívekbe is egy-egy bárányfelhő, amely messze tájrakra sodorja képzeletük szines világát és csodákat mutat.

A leány kinézett az utcára, amely ott nyüzsgött alatta. Mosolygott. Ezek nem tudják, nem érzik, hogy tavasz lesz nemsokára ezek nem látják a bárányfelhők hivogató futását, amely jelt ad a szíveknek, hogy szaladjanak velük, valami szebb, titkos, ismeretlen Álomországba... Pedig látták, mindannyian látták a kergetőző felhőoszlányokat, a fakadó rügyeket, a hasitóan puha illatot magukban viselték mindannyian, de az Álomországot nem keresték, csak várakozóan tekintettek Tavasz Hercegének érkezése elé, mert tőle enyhülést reméltek. Örültek, hogy nem kell egy ideig megint tüzelőről gondoskodniuk majd... Hogy könnyebb lesz elviselni a tengő életet a hideg maró kínjai nélkül... Igen, ezt gondolták, csak a leány fiatal, boldog, gondtalanságba repeső szíve érezte az új évszak jöttét.

És szívébe lopózott egy érzés... Egy tekintet. Amely, bár közömbös volt, mégis annyi melegség sugárzott belőle. Azt még nem értette, hogy egy meleg tekintetnek milyen sokféle forrása lehet: szeretet, megértés, becsülés, jóindulat, szerelem... A tavasz követelt valamit és ő a legutóbbit választotta. Igen, az a férfi úgy nézett rá. Oh, dehogy! Érezte, mint pirul el mélyen, nagyon mélyen. Hát hogyan is képzelhet ilyesmit?! Hiszen az a férfi apjának egy jóbarátja, majdnem annyi idős, mint apa, ő is komoly méltóságos úr és soha nem hallotta, hogy női nevet emlegetnének az övé mellett?! Nem, de talán... Hátha?! Hiszen tavasz lesz, mámoros, bolondos szép tavasz, mért ne lehetne mindenfélét gondolni, amelyet a józan hideg tél nem enged meg, vagy a forró munkában érő, termő nyár kihagy műsorából? Érdekes, egyszer hosszasabban beszélgettek apa barátjával és emlékszik, akkor meséllte neki, hogy életében egyszer tetszett neki nagyon egy kislány egyetemista korában még, amikor odalopózott az ablaka alá is, ha este kigyultak a lámpák, csak hogy legalább a rényességet láthassa, amely kiáradt a titkos, szép fehér leányszobából. Igen, — nevetett a férfi úgy, mint egy kedves diákfiú, mikor folytatta, — tudja, talán onnan tudnám meg mégegyszer, hogy igazán szerelmes vagyok, ha megint elmennék valami szép kislány ablaka alá és felnéznék rá, mint akkor! Dehát ez már nem az én koromba való.. Elmult... És a leány ekkor olyat kérdezett, amitől maga is megrettent hirtelen, mert sok mereszséget és vallomást érzett benne. És azt már nem hozhatná vissza többet semmi?.. Hátha most is eljár valakinek az ablaka alá, hunyorított hamiskásan. A férfi egy percre elkomolyodott: ha még valami meghozná, azt mondaném: valami termeszetfölötti erő, vagy éppen termeszetes?! Lássa, ezt nem tudom, pedig öt világrészt bejártam már... Elhallgattak s a várakozásban mély gondolatok szántottak fekete barázdát, mint összel a csillogó eke a föld puha testében. És talán ez a barázda is tavasszal új életet termett, új hajtas fakadt belőle a napsugár enyhe simogatására...

Esteledett. És a lámpák kigyultak. A leány még mindig ott áll ablakánál és nézett kifelé. — Mintha kicsit csendesebb lett volna ott lenn az élet, mintha kevesebben jártak volna már? — Olyan jó volt most teljesen egyedül lenni. Ugy örült, hogy szülei sincsenek otthon. Gondolatai szabadon röpködtek a szoba négy fala közt és talán szerte az egész világban, az egész csodálatos, megfejthetetlen életben? És szívében lüktetett a tavasz, nem tudott betelni a frissen szétomló légáramlattal, vágyai messze utakra kalandoztak, nem józanította ki szülei komoly, de szeretö pillantása, amely néha mintha megfedte volna a hiú ábrándokért; hiszen ők már túl voltak azon, amikor meg kell érezni, — hogy más a levegő, máshogy röppen a madár, máshogy fúj a szél, máshogy kergetőznek a játékos felhőcskék... Igen, ilyenkor olyan jó azt az el nem mondott, rejtett kiábrándítást távol tudni. De akkor?... Megint a férfi jutott eszébe. Hát akkor az sem érezheti ezt? Ezt a boldog, vak mámort, ezt a szívdobogást, ezt a reménykedő, bizakodó boldogságot. Hát őfelette is eljárt volna már az idő?.. Nem, nem... Elhesegette magától a gondolatot. A lámpák mind vidámabban csillogtak, mert már csak az ég alja volt világos, sárga-vörös, lila színekben játszott, mint valami szép szivárvány, de a tavaszthozó felhők ott is megibbentették csöpp fehér uszályaikat, most már nem váltak el olyan könnyen anyjuktól, a mosolygó égboltól; örültek, hogy végre itt van az ő idejük, a hosszú, fehér hófelhös tél után. És elgondolkozva nézte még mindig az utcát. Egyre kevesebben jártak, bizonyára színház, mozi vonzotta a tarkán suhanó tömeget? Már beakarta tenni szobájának és vágyainak nyitott ablakát, mikor ismerös alak tünt föl a félhomályban, egyik lámpa alatt. Kihajolt. Egy férfi sétált ott. Szívébe hevesen beledobbant valami. Ő az?!? Igen... és meg is áll és felnéz egy leányszoba ablakára, az ő házukra... Aztán, mintha szégyelné magát a diákos kis cselekedetért, lehajtja fejét és átjön arról az oldalról. És a nagy vasajtó hideg méltósággal döng utána, ahogy belép rajta és beteszi maga mögött.

Csöngetésre rezzent föl mély csodálkozásából. Félve és szívszorongva megy az ajtóhoz, mint Jézuska csengetésére váró gyerek. Elál a szívverése. Az ajtóban **ott áll a férfi... aki olyan** közömbösen mosolyogva mesélte neki egyszer, hogy akkor érzi meg, hogy még egyszer igazán szerelmes, ha fölnéz egy leány ablakára? És most mintha nem is ősz szálak vegyülnének barna hajába, hanem mindjárt kiesne valahonnan a kabátja alól egy fejesvonalzó. Olyan feiszegen, — megilletődötten áll az előszobaajtóban a leány előtt. Csak a szeme, az a meleg, komoly barna szeme csillog azzal a kemény érettséggel, amely az öt világrészt bejárt férfié. Bemennek a szalonba. Nincs itthon senki... — szólt halk zavarral a piruló leány. Nem baj, mosolygott rá a férfi bátorítóan. Hiszen **most az egyszer nem a papájához jöttem.** — Leülnek szemben egymással.

— Erzsébet, talán kinevet és nem ért meg, ha megmondom... Ismét a fejesvonalzóját elveszteni készülő ügyetlen diák volt egy pillanatig. Emlékszik, mit mondtam egyszer? A leány nem szólt, csak mélyen lehajtotta a fejét. Igen, bátorodott lassan neki a beszédnek — akkor merészen és könnyen kijelentettem, hogy természeten felüli erő vesz csak még egyszer olyasmire rá, de látja: most mégis megtettem ismét. Pedig nem vagyok már ra jongó fiú, hosszúkezü kamasz; férfi vagyok. És mégis, ma este, mikor már nagyon kevesen jártak erre eljöttem és mikor nem vett észre senki, **fölnéztem a maga szobájára.** Nem tehetek róla. Viszont tudom, hogy nem „természetfölötti erő" késztetett erre. Sőt: nagyon is természetes. Valahogy a mai nap olyan más volt mint a többi. Hasított a levegő, fénylett az ég kékje, bárányfelhök úsztak fönn a magasban, madarak szóltak a parkokban, gyerekek nevettek a sétatéren és szerelmesek suttogtak az est jöttében. Egyszerre nagyon hideg lett a szép, meghitt otthonom, én nem találtam sehol a helyemet. Lemenem a városba, bejártam mindenfelé és erre tévedtem. Az illat hozott, a szívem, a vágyam, az, hogy tavasz lesz... Erzsébet, megérti maga ezt? Nem azzal a hideg józansággal fogadja, mint talán más mai leány tenné, hogy „ugyan bolond érzelgés, hát való ez ma, egy komoly embernek!?" Mert akkor inkább elmegyek és megpróbálom leélni az életemet egyedül... Bár tudom, hogy ez a mai nap valahogy rávezetett arra, hogy a végén mégis minden cél odavezet, hogy az ember társat keressen és azzal ossza meg életét...

Megfogta a leány kezét. Csak most érezte, mennyire remeg az övében ez a puha kis kéz. Megcsókolta hosszan s fölemelte a leány arcát. Két apró könnycsepp árulkodott a benne viharzó érzésekről, a tengerkék szemeiben és tudta a férfi, hogy ez a leány nem tartja érzelgő bolondnak, merthiszen ő is éppen úgy rájött a magány kinzó gyötrelmeire, mint ő, éppen olyan vágyakozással nézett ki az ablakon mint aki keresi, hogy vajjon meg hozza-e a szép tavasz számára azt a várvavárt boldogságot! — Ebben talán nincsen is kor!? Egyforma édes mámor leng körül mindenkit, akinek szíve és lelke van...

És az igazi tavaszt már együtt várták, összesimultak egy ablakban és várták, hogy kigyuljanak az estében a lámpák...

Ügyszám mihez a mezőgazdaságban.

A szőlőgazdaságban alkalmazott időnymunkások (summás, hónapos) a teljes napi munkaidőt kitöltő metszés, oltás, permetezés és szénkénegezés munkanapjaira megállapított napi pótlék : 45 fillér.

(Folyt. köv.)

Hirdetmény szalma vásárlás tárgyában. Debrecen sz. kir. város Gazdasági ügyosztálya nagyobb mennyiségű alomszalmát keres megvételre. Felkérem azokat, akiknek eladó őszi szalmájuk van szíveskedjenek ezt a város Gazdasági ügyosztályában Városháza (félemelet 14. sz. szoba) a hivatalos órák alatt bejelenteni. Gazdasági tanácsnok.

Árverési hirdetmény. Elárverezek Debrecenben, Haláp 145. szám alatt 1943. évi március hó 2 napján délután háromnegyed 2 órakor, folytatólag Haláp 130. szám alatt 1943. évi március hó 2. napján délután fél 4 órakor dr. Pécsi Sándor által képviselt özv. Nagy Dezsőné végrehajtató javára 54 pengő 49 fillér tőke és jár. erejéig fennálló követelés behajtására az 1942. Pk. 27314. számú végrehajtási jegyzőkönyvben 1—9. tételszámok alatt lefoglalt búza, rozs, széna, borjúk és egyéb ingóságokat 1900 pengő becsértékben. Debrecen, 1943. február 5. **Király Béla** sk. bírósági végrehajtó.

1902—1942. Vh. sz. Árverési hirdetmény. Pk. 32382—1942. Elárverezek Debrecenben, Haláp 145. sz. a 1943. évi március hó 2. napján délután 2 órakor, folytatólag 1943. március hó 2. napján délután háromnegyed 4 órakor Haláp 130 szám alatt dr. Pécsi Sándor ügyvéd által képviselt özv. Nagy Dezsőné végrehajtató által 254 pengő 43 fillér tőke és jár. erejéig fennálló követelés behajtására az 1942. Pk. 28929. sz végrehajtási jegyzőkönyvben 1—4. tételszámok alatt lefoglalt 1440 pengő becsértékű tehenek, borjú és egyéb ingóságokat. Debrecen, 1943. évi február hó 4. **Király Béla** sk. bírósági végrehajtó.

SPORT

Végleges, hogy március 15 után nincs átigazolás

A Nemzeti Bajnokság csapatainak intézői hétfőn összejövetelt tartottak. Ezen megbeszélték a vidéki hírverő mérkőzések programját. Hegyi Gyula, a Vasas intézője kérte, hogy a szerződtetési és átigazolási tilalom határidejét március 15-ről április 15-re tolják ki. Az indítványt azonban sportszerűségi kifogások alapján elvetették és véglegessé vált a március 15-iki határidő.

A DVSC ma délután kétkapus edzést tart a Stadionban, melyen már résztvesz Honti is, akit még a hét folyamán leigazolnak a DiMÁVAG-ból és a Rusj ellen már szerepetetni szeretnék. Ungvár egyébként nagy érdeklődéssel várja a DVSC-t, a Rusj pesti csatárát, a volt-Fradi és Kispest Berényit is lehozatja a mérkőzésre.

Elindult a svájci és olaszországi portyára a magyar ökölvívó válogatott.

Pákozdi, a Sal. BTC edzője a Ferencvárosba tart, ahol mint játékos szerepelne a válogatott hátvéd.

A debreceni amatőrcsapatok is megkezdték az előkészületeket a március a március 14-én megindúló tavaszi idényre. A D. Húsos és D. Villanygyár vasárnap már mérkőzést játszanak egymással. A mérkőzésre mindkét csapat komoly erősítésekkel áll ki. A D. Villanygyár Erdei intézö, a D. Húsos Kiss János intéző irányítása mellett erősen felkészül a tavaszi idényre . A mérkőzés iránt , tekintve, hogy tavasszal még ez az első mérkőzés Debrecenben, nagy érdeklődés nyilvánul meg.

A debreceni játékvezetők ma este fél 8 órakor megtartják szokásos összejövetelüket a Katolikus Otthonban. Az összejövetelen kerül megvitatásra Selmeczy Alajos szombati filmvetítéses előadása.

A Játékvezetők Testülete 22 városban 67 előadást tartott a téli továbbképző tanfolyam keretében.

A Gamma megszüntette tartalékcsapatát és a tartalékjátékosok a jövőben a Gamma SzSE-ben játszanak. Néhány Gamma tartalék felférne erősítésül Debrecenben. Hiszen az őszel a székesfehérvári ARAK-nak is szívesen adta kölcsön a Gamma a volt válogatott Sütőt, Királyt, Szilvássyt.

Gyetvai súlyosan megsérült vasárnap a Ferencváros—Lampart mérkőzésen. A Kolozsvári AC ellen Lukács vagy Beke lesz a balszélső.

D. Húsos—D. Villanygyár mérkőzés lesz vasárnap délután Debrecenben. Mindkét csapat legjobb összeállításában játszik, újra szerepelnek úgy a D. Húsosban mint a D. Villanygyárban a frontról hazatért játékosok . . . Érdekes, nagyiramú mérkőzésre van kilátás.

A D. Húsos csapata ma délután 4 órakor edzőmérkőzést tart a Dohánygyár pályáján. A mérkőzésen több új játékost is kipróbál Kiss János intéző aki a tavaszi idényre Vincze László, az ismert kiváló sportember, a DTE, DVSC, majd utóbb a D. Húsos játékosa és Bak Gáborral együtt készíti elő a csapatot. A D. Húsostól jó szereplést várnak tavasszal.

Vitéz Bessenyei Lajos dr-t, aki éveken át volt az Országos Tornászszövetség keleti kerületének elnöke a MOTESZ a keleti kerület örökös tiszteleteli tagjává választotta.

Elmarad a debreceni tornászok vasárnapi nagyváradi szereplése március 21-re.

A Rusj ellen játszik vasárnap a DVSC Ungvárott. A csapat előreláthatólag Nagy Mihály, Csokai, B. Nagy, — Honti, Mester, Zilahy — Szabó, Tisza, Szilágyi, Mihók, Sidlik összeállításban játszik és reméljük megszerzi első tavaszi győzelmét. A Rusjban játszik Pocsai és Nagy Sándor volt debreceni játékosok is.

A DEAC kosárlabda csapata március 7-én Kassára látogat el, ahol az ottani Kereskedelmi Főiskola válogatott csapatával méri össze erejét barátságos mérkőzés keretében.

Március 13-án és 14-én nagy disztornát rendez a MOTESz a legjobb magyar férfi és női tornászok részvételével. A disztorna színhelye a budapesti Sportcsarnok lesz. Értesülésünk szerint több debreceni férfi és női tornász is résztvesz a nagyszabású disztornán.

Országos vasutas birkózó csapatbajnokság lesz vasárnap Debrecenben. A DVSC rendezésében vasárnap délelőtt és délután nagyszabású országos birkózóverseny kerül lebonyolításra előreláthatólag már a DVSC új fedett sportcsarnokában. Az ország legjobb birkozói mérik össze erejüket a vasutas bajnoki címért. A mérkőzéseken, amelyek iránt máris hatalmas az érdeklődés Budapestről a BVSC a Törekvés, a Testvériség legjobb birkozói vesznek részt, vidékről pedig Kolozsvár, Szeged, Szolnok, Székesfehérvár, Nagyvárad, Miskolc birkozói jönnek.

A DEAC kosárlabda szakosztályának ülése nem pénteken, hanem csütörtökön lesz. Kérik dr Kapros, Sarkady-Kesztyűs, Fuszek, Kertész, Nagy S., Berta és Almássy megjelenését.

A D. Villanygyár kiadós edzést tartott, résztvettek az új szerzemények is jó formát árultak el. Felkérjük a D. Villanygyár összes labdarugó játékosait, hogy 25-én a nagy edzésen mindenki jelenjen meg.

APRÓHIRDETÉSEK

NYOMOZÓ IRODA

GALOCSY legregibb nyomozó irodája országosan ismert, Zöldfa u. 3 sz T. 28-72. 1291 3. 2.

HÁZASSÁG

TELJESEN árva jobb leány, középkorú jobb egyénhez férjhez menne. Ismeretség hiányából — párezer pengő hozománnyal és teljes kelengyével. Jelige „Meleg otthonra vágyó". 1480

ALKALMAZÁST nyer férfi

KUBIKOSOKAT felveszünk csilléhez, vagy vállalkozót lóval keresünk, Balogh és Vértessy téglagyár. 1460

ASZTALOS segédet mübútor munkára felveszek, Debreczeni, Széchenyi u. 28. 267

KIFUTÓ fiút, megbizható családból, azonnal felveszek, Lengyel kelmefestő. Csapó u. 47. 262

MAGYAR szabósegédek felvétetnek, Oboczki. — Baranyi u. 12. 261

FARAGÓ munkások alkalmazást kaphatnak — Eötvös u. 18. 269

FAVÁGÓ faraktárban munkát kaphat. Eötvös u. 18 268

CIPÉSZ munkásokat felveszünk, cipögyár —, Piac u. 71. 271

KERÉKGYÁRTÓ munkára szorgalmas embert alkalmazok. Varjassy, Eötvös u. 18. 270

UGYES, megbizható kifutófiút felvesz borüzlet Piac u. 55. 1525

KIFUTÓNAK 14—15 éves fiút félnapra felveszek. Györiné, Poroszlai út 53. füszerüzlet. 1507

KIFUTÓ fiút felveszek, Hatvan u. 31. kocsma. 1506

DINNYÉST keresek felest és szakértőt, bizonyítvánnyal, ki melegágyi neveléshez is ért. Szuhanics Mihály, Jánossi u. 81. 1505

KONYHA kertészt felest keresek. Hámory Károly, Nyilastelep Márton Kálmán u. 52. 1503

FÉRFI segédet és ügyes varrólányokat felvesz Fisch, Piac 44. 272

CSŐSZÖKET felvesz a Közhasznú Munkáskert Egyesület. Nyugbéresek előnyben. Jelentkezés : Batthyány u. 1. vasárnap délelőtt 11—1 óráig 1482

ALKALMAZÁST keres férfi

KAUCIÓVAL rendelkezem. Egy jobb állást elfogadnék. Esetleg társulnék „Keresztény" jeligével. 1490

ALKALMAZÁST nyer nő

FODRÁSZ kisasszonyt felvesz Biró, Deák Ferenc u. 26. 253

NŐI szoba segédlányokat felveszek, lehet árja is. Zombor szalon, Kossuth u. 18. 254

PIAC utcai üzletben üzletvezetői állást nyerhet intelligens úriasszony, vagy úrileány. Kaució 2500 P Ajánlatok. Jelige „Keresztény" a kiadóba kérem. 264

BONTÓ lányok felvétetnek, szabóságba, Baranyi u. 12. Oboczky. 360

SEGÉDLÁNYOKAT felvesznek női divat szalon, Piac u. 49. I. e. 1522

VARRODÁBA segéd- és tanulólányokat fizetéssel felveszek, Nagyné, Miklós u. 49. 1521

ÜGYES varrólányokat s férfi segédeket felvesz Szücs varroda, Piac u. 5 1520

HÁZASPÁRNAK pince lakást és fizetést adok házimunkáért Simonffy u. 43. 1502

KÉT FIATAL középiskolát végzett nő laboratóriumi kiképzését vállalja a sebészeti röntgen laboratórium, klinikai telep. Jelentkezés a reggeli órákban. 1489

TISZTVISELŐNŐT keres könyvelésre biztosító intézet. Ajánlkozásokat „Érettségizett könyvelönö" jeligére ki adóba kérünk. 1488

MAGÁNKÖNYVTÁR intelligens fiatal hölgyet alkalmaz 500 P óvadékkal. Megbeszélés helyiségünkben: Ferenc J u. 61. sz. (az udvarban) délután —77. 1478

HAZTARTÁSI ALKALMAZOTT

JOBB mindenest, vagy bejárónőt felveszek március elsejére, dr Radó fogorvos, Csapó u. 1 Alföldi palota. 1451

PARKETTHEZ értő ügyes mindenest, vagy szobalányt keres, kizárólag jó bizonyítvánnyal Központi Drogéria, városháza. 1470

JÓL főző mindenest, március elsejére felveszek, Markovits Ignácné Széchenyi u. 55. 1526 vv

EGY pár emberhez egyszerű, rendes, főzéshez értő mindenest keresek, március elsejére. Kisebb mindenes is van. Domb u. 16 1513

KÖZPONTI egyetemi épületbe takarító asszonyok március 1-ére felvétetnek. 1493

ELSEJÉRE megbizható bejárónőt felveszek, Hat van u. 70. I. e. 1. 1487

BEJÁRÓNŐT begbizhatót felveszek, Csonka u. 18. 1485

AJÁNLAT

HASZNALT varrogepet vesz, elad, cserél ujj. Level, Kassa út 1. telef 33-94. szam. 2. 28. 228

HASZNALT órákat veszek, javítok, eladok. Schiffmann, Vendég u 7 kisállomásnál. 1792 1. 3

HONVÉDEKNEK extraruhára posztó érkezett. Ruháját gyorsan elkészitem. Tegdes, Kávin-tér 19. 3 26. 748

LENklöpli selyem klöpli csipkeszövet anyagokat grenadin csipkefüggonyöket, csipkebetéteket Rothermere u. 21. 1802 3 17

HASZNALT bútorait modernre átcserélem Alakitást, javitást olcsón vállalok. Kossuth u. 2 1505 3 16

KERÉKPART varrógépet, gramofont, szakszerüen javít Roboz és Hamer Piac u. 8. 1439 5. 4

ÉRTEKES vásznait jó himző fonallal varrjuk, himezünk felelősséggel „Favorit" kézimunka Csapó u. 24. Tanulólány felvétetik. 1561 5. 6

KIÉGETT zseblámpa elemet, anódot, szárazelemet, törött gramofon lemezt veszek Mayer mérnök Kossuth u. 13 911 4. 30

SZAPPANNAK való zsirt szappanra becserel Pál János szappanosmester Kölcsei u. 8. 147. 4. 19

VÖRÖS alak kapható debreceni mükögyár téglagyárában Kishegyesi út. 459. Telefon : 10-93. sz. 921 vv.

LEGOLCSÓBBAN kifogástalanul fest, tisztit, Weisz kelmefestő Arany János u. 29. 1900 vv.

GAZDÁKKAL termelési szerződést kötnek borsó, bab, mák, rostlen, kender és olajözönre. Kölcsön vetömag van, amit az új termésből kell visszaadni Pacsirta u. 7 1523

TÖRÖTT gramofon lemezt 2.20-ért veszek, — vagy becserélem. Villanykörte csere 30 fillér, Biró Hunyadi u. 22 1155 3. 20

REKAMIÉ, hencserek, állandóan raktáron Megrendelhetők is. Timár u. 37. sz. 1518

FÉRFIRUHÁKAT fordításokat, javításokat jutányos árak mellett készít Zsibrita szabómester, Szent Anna u. 47. 818

KERESLET

TÖRT aranyat ezüstöt, drágakövet veszek, ék szerkészitést vállalok — Pollák Endre, Hatvan u 2. sz. 118 4. 10

FÉNYKÉPEZŐgépért, állványért, magas árat fizetek, Aszmann. Simonffy u. 1. 180 4. 30

Antik és stilbútorok ülőgarnitúrák vétele és eladása.

Zálog tárgyakért, diszitárgyakért, réglségekért, útorokért, betegtolókocsikért, arrógépekért, irógépekért, stb. egtöbbet fizet. Ingóságközvetito, ef. püspöki palota. Telefon 37-99.

TÖRT ARANYAT, ezüstöt, brilliánsat, magas árban veszek, Takács Sándorné, Piac u. 56. sz. 1617 4. 13

ARANYAT ezüstöt, foga aranyat, legmagasabb árban veszek Frank, Piac u. 73 1709 3. 15

BETEGTOLÓKOCSIT jókarban levőt, sürgösen megvételre keresek. Péterfia u. 47 ötödik ajtó. 1508

ÉLELMISZER, ITAL

FRISS alma érkezett Kéki, Rákóczi u 7. szám pince. 938 4. 30

TELJES ELLÁTÁS

INTELLIGENS úrilányt, teljes ellátásra március elsejétől elvállalok. Cím a kiadóban. 1514

KOSZTOSOKAT felveszek, Takács Mariska, Tóth Árpád u. 64. 1479

HANGSZEREK

ZONGORA hangolást 15 éves kiváló képzettséggel vállalok, Vargyas L. Nap u. 17. 1218 4. 10

HEGEDŰ, szép hangú eladó, Hangva udvar, pedikür szalon. 1467

RÁDIÓ

RADIOT minden tipust javit évtizedes gyakorlattal Szabó műszerész Csapó u. 84. telefon 32-54. sz. 1534 2. 25

RÁDIÓT javít, elad, villanytszerel Fülöp, Csapó u. 35. sz. Telefon: 27-27 IV. 12. 481

BÚTOR

CSODASZÉP hálok, s ebedlők kombinált szobák, konyhák, rekamék nosszú zongora eladó Kossuth u 51 bútor raktár. 1505 3. 16

NINCSEN tényes kirakatunk, minden bútort olcsón adunk, Piac u 71 udvarban Brilline. 1652 3. 31

HÁLÓSZOBÁK ebédlők, kombinált szobák, konyhaberendezések, Salamon bútorüzletében — Jóminőség előnyös árak Hunyadi u. 2. 1505 5. 5.

VADONAT új kombinált szoba bútor eladó. Vr u. 6. 266

ELADÓ tükör, gyerek próbababák, kis asztal, vasaló. Miklós Piri, — Piac u. 77. 1515

AUTÓ, MOTOR, KERÉKPÁR

MOTORKERÉKPÁRhoz megbizható kilométer órát és elsőrangú használt hátsó ülést keresek. Telefon: 12-07. 1484

ÁTADÓ ÜZLET, VENDÉGLŐ

JÓMENETELŰ füszerüzlet árúval, lakással, s berendezéssel, más elfoglaltság miatt átadó. — Mester u. 42 1516

LAKÁSCSERE

ELCSERÉLNÉM egyetemi sporttelep közelében levő egészséges háromszobás kitünő lakásomat, remek gyümölcsös udvaromat a Hatvan u középső részétől 10—15 percnél nem távolabb levő városi, vagy kerti 3 szobás, kifogástalan lakással. Értekezni Hadik u. 20., délutánonként. vv. 1846

KETTŐSZOBÁS régi bérü, minden komforttal (víz, gáz bent) és teljes kényelemmel ellátott kerti lakásomat elcserélném ugyancsak kerti három, vagy négy szobás, komfortos lakással. Cím a kiadóban. 1462 vv

LAKÁSTKERES

EGY, vagy két üres szobát keres nötlen. Címet Bikába 242 sz. szobába kér. 1431

BÚTOROZOTT SZOBA

BUTOROZOTT szoba kiadó. Honvéd u. 33. 1524

KISEBB bútorozott szobát keres magános hölgy Hatvan u. 6. szám Bocskai. 1510

KÜLÖNÁLLÓ udvari bútorozott szoba kiadó. Honvéd u. 11 1486

KÜLÖNBEJÁRATU elsőemeleti bútorozott szoba, előszobával kiadó Illatszertár, Piac u. 34. 1495

EGY különbejáratú szobaí bútorral, vagy anélkül kiadó. Irodának is alkalmas. Cim: Piac u. 77. keresztépület I. 6. 1509

KÜLÖNBEJÁRATU csínosan bútorozott szoba, fürdőszoba használattal, két személy részére kiadó. Csapó u. 26 földszint 2. 1504

KÜLÖNBEJÁRATU bútorozott szobát keresek III. 1-ére, lehetőleg a központban. Válaszokat „Barátságos otthon" jeligére a kiadóba. 263

KÜLÖNBEJÁRATU bútorozott szoba, fütéssel, fürdőszoba használattal kiadó. Kossuth u. 13. sz. telefon: 39-69. 1492

ELVESZETT

ELVESZETT fiatal nőstény barna spriccelt vizsla. Becsületes megtaláló Széchenyi u 70. szám alá hozza, jutalomban részesül. 265

ELVESZETT egy arany brilliáns gyürü szerdán délután fél 3 és 3 óra között, a zsidó temető, Monostorpályi út, Deák Ferenc u. útvonalon. A becsületes megtaláló illő jutalomban részesül. Cím a kiadóban 1511

ELVESZTETTEM katonai íratomat, egy arcképes hatósági engedély könyvvel. Kérem a megtalálót jutalom ellenében adja le Berkovits, Piac u. 46 1500

HASZNÁLT RUHA — CIPŐ

SÖTÉTSZÜRKE új gyajúszövet férfiöltöny, középtermetre eladó. — Eötvös u. 13. 1377

INGÓSÁG ELADÁS

KEVESET használt gyermekkocsi eladó. Megtekinthető délután 4—6 óráig, Batthyány u 17. harmadik lépcső I. 6 1459

GYERMEKKOCSI alig használt eladó. Rákóczi u 60. 1517

POKRÓC, prima gyapjú, 73 pengőért, bevonulónak igen alkalmas eladó. Cóvári, Piac u. 46. 1499

EGY 30 kilós tizedes mérleg eladó Budai Ézsaiás u. 2. sz. üzlet. 1498

ELADÓ arany karkötő óra és arany lánc. Puzdra u. 9. Homokkert. 215

GAZD. TERMÉNYEK

TENGERI vetőmagot adok árpa vetőmagért. Cím a kiadóhivatal pénztáránál. 876 vv

HATSZÁZ kéve stukatur nád eladó. Gerébytanya, Kuruc u. vége. 1501

GAZD. ESZKÖZÖK

VETŐGÉPEK új- és használt állapotban, s egyéb gazdasági eszközök beszerezhetők vitéz Nagy Jánosnál, Hatvan u. 41. 781 4 27

HETES ekét keresek taligával (3 darabot). Címet kérem a kiadóhivatal pénztárában leadni. 876 vv.

ELADÓ permetező zúzó prés, kád és hordók, Temető u. 14. 1496

ELADÓ HÁZ

ELADÓ Harsányi Gusztáv u. 9—11 számú ház Értekezni: József kir. herceg u. 7. Háló ügyvédnél. 1452

ELADÓ HÁZHELY

HAJDUSZOBOSZLON Madarász utcában, 800 négyszögöl házhely eladó. Nagy Ferenc, Szondi u. 5. Debrecen. 1289 3. 2.

ELADÓ FÖLD

BÁRÁNDON 2 hld elsőrendü búzatermő föld eladó. Ára 4500 P. Értekezni: Debrecen. Méhes u. 3. 1512

ELADÓ ÁLLATOK

FAJTISZTA bronzpulykatojás darabja 1.80 fillérért előjegyezhető. — Saád Gyuláné, államilag ellenőrzött pulyka tyé szetében. Aradványpuszta, Szabolcs megye. 617 2. 28

TIZZENNYOLC darab 7 hónapos süldő eladó. Fancsika 70. 875 vv

PEKINGI gácsért, kettő darabot elcserélnék, — nagy fajta tojóval. Vér frissítésre kiválóan alkalmas. MÁV Kolónia 17. sz. 680 vv.

KÉT darab 1 és féléves yorksiri koca eladó. — Csemete u. 20. 1433

TÖRZSKÖNYVEZETT angora nyulak, ketrecel együtt, elköltözés miatt eladók. Méliusztér 7 szám, negyedik ajtó. 1519

EGYÉVES farkaskutya azonnal eladó. Budai Ézsaiás u. 2. sz. üzlet. 1497

Szerkesztésért felelős: PALFI JÓZSEF
Kiadásért felelős: dr. SZIGETHY GYULA főszerkesztő-igazgató
Kiadja és nyomja a TISZÁNTÚLI KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Felelős nyomdavezető: SZIGETHY KÁROLY